

Mosis Institutio reipublicae Græcolatina,

<https://hdl.handle.net/1874/423218>

Mosis Institu-

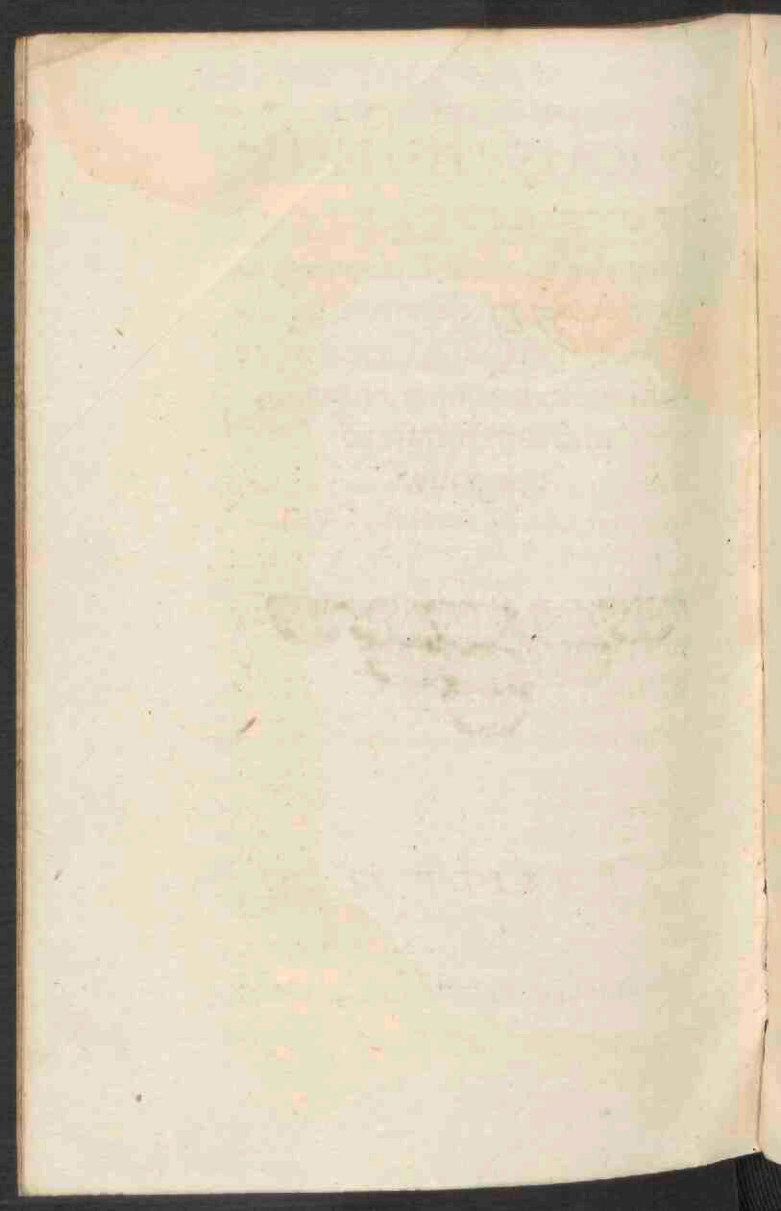
TIO REIPUBLICAE

Græcolatina, ex Iosepho in gra-
tiam puerorum decerpta, ad di-
scendam non solum Græcam, ue-
rum etiam Latinam linguam,

unà cum pietate ac
religione.

B A S I L E A E.

SEBASTIANVS GA-

statio Georgio Argenterio, Bartholomaei
medici filio, S.P.D.

Quoniam uita no-
stra ita breuis est,
ut nō possimus o-
mnia discere, curā
dum est nobis, ut
primū omniū discamus optima.
Sunt aut optima ea, quę p̄cipit is
qui est optimus, id est Deus: qui
iubet ut cogitemus de sua lege
dies noctesq̄. Itaq̄ debemus sem-
per studere p̄ceptis Dei, & eis o-
bedire. Quod si faciemus, erimus
beati. nā Christus pronūciat bea-
tos eos, qui audiūt doctrinā Dei,
eiq̄ parent. Ergo ut possis hoc
facere, quoniā pater tuus uult te
institui tū in religione ac pietate,
tū in gręcis et latinis literis, mitto
tibi, mi Georgiole, hunc libellū,
a 2 in quo

EPISTOLA.

In quo poteris discere hæc omnia. Tu cura, ut postquam & Deus tibi dedit ingenium, & pater suppeditat omnia necessaria ad studia literarum, satisfacias & Deo & pariter: id est, ut discas & recte agere, & recte loqui. Quod ut possis consequi, precare Deum assidue, et tibi concedet quod petes confidenter. Nam qui quærit, inuenit (ut docet magister noster Iesus) et qui petit accipiet, & pulsanti aperietur. Vale. Saluta meo nomine tuos parentes, & magistrum, quam officiosissime poteris. Basileæ, die quarto Ianuarij: Anno à Christo nato, millesimo quingentesimo quadragésimo sexto,

AD LECTORES.

OLET pueris ad discēdam
 linguam Græcam Lucianus,
 ad Latinā Terentius prælegi:
 quorum ille, nihil nisi Iouis
 adulteria, Mercurij furta, &
 cætera huiusmodi: hic, improbos adolescen-
 tum amores, meretricum nequitiam, lenonum
 impuritatem docet. Quæso quid aliud faceret,
 si quis uellet pueros ad omnem improbitatem
 ita instituere, ut uitij primū occupati eorū ani-
 mi, nullius postea uirtutis essent capaces? aut
 in quo differimus à gentilibus? aut quid gra-
 uius nobis possunt imprecari religionis hostes,
 quàm ut profanis plena libris gymnasia, pieta-
 tem omnem, bonosq; mores respuāt? O Iudæi,
 cæteris in rebus cæci, hac una in re nobis cor-
 datiores, qui pueros uestros à teneris (ut aiunt)
 unguiculis in sacris literis instituendos cura-
 tis. Nam quo semel est imbuta recens, seruabit
 odorem Testa diu. Quamobrē sic iudico, pue-
 ros principio in literis sacris esse instituendos:
 ab impuris autē et spurcis omnino, tanquā à pe-
 ste quadā, abstinendos: in quibus qui sunt edu-
 cati, cū postea ad sacra transferuntur, stupēt,
 attonitiq; insolentia, & tanquam in alieno cœ-

EPISTOLA.

lo uersantes, mannam fastidiūt, cepasq; & alia desiderāt Aegyptia. Quod si quis putat, illa quoq; ethnica esse aliquando gustanda, meminert, ea quæ in teneris discuntur, non gustari, sed penitus imbibī. Ad mala nunquam satis serò, ad bona nunquam satis maturè uenitur. Hanc ob causam, quo pueri possent græcā linguam, & religionē, eadem opera discere, decerpſi ex Iosepho, autore ualde bono, & in primis eleganti, Mosis institutionem reipublicæ, quam ille à Moſe sparsim descriptā, in ordinem redegit. eamq; latinè reddidi, quā fieri potuit familiarissimè: sic tamen, ut nusquam græcisarem. Et quoniam quæ pueris proponuntur, debent esse facillima, illius uerba in naturalem ordinē redegi, & orationem adeò facilē effeci, ut à quouis intelligi facile queat. Ordinē naturalem eum uoco, quē grammaticorum sequuntur præceptiones, qui quidē Gallicæ & Italicæ linguæ maximè proprius est: cum græca & latina maiore sæpe libertate utātur, eòq; minus facile possint à pueris intelligi. Huius rei hoc erit exemplum. Ut nec medici, nec imperatores, nec oratores, quamuis artis præcepta perceperint, quicquā magna laude dignum,
sine

AD LECTORES.

sine usu & exercitatione consequi possunt; sic officij conseruandi præcepta traduntur illa quidem, ut faciamus ipsi, sed rei magnitudo usum quoq; exercitationemq; desiderat. Hæc si quis puero hoc ordine uerborum dicta proponat, minus facile intelligat, quam si mutato ordine ijsdem uerbis sic dicat: Ut nec medici, nec imperatores, nec oratores possunt consequi quicquam dignum magna laude, quamuis perceperint præcepta artis: sic præcepta officij conseruandi traduntur illa quidē, ut ipsi faciamus, sed magnitudo rei desiderat usum quoq; exercitationemq;. Hunc igitur ordinē uerborū in hoc libello utraq; in lingua secutus sum, minus quidem elegantem, sed ad docendum accommodatiorem. Nam qui pueros conantur prius eleganter loqui docere, quam loqui, similiter faciunt, ac si quis infantē prius saltare, quam ambulare doceat. Quod si quis dicet, hoc suis quemq; ludimagistrū discipulis facere debere: is putet, me ludimagistrū in hoc opere præstitisse, & ad puerorum captum descendere uoluisse, quorū causa me uel equitare in baculo neq; pudeat, neq; pigeat.

ΜΩΥΣΕΩΣ ΠΟ-

ΛΙΤΕΙΑ, ΕΚ ΤΟΥ

Ἰωσήφου.

Ὑμπεπληρωμένων τῶν
 τεσσαράκοντα ἐτῶν, πα-
 ρὰ τριάκοντα ἡμέρας,
 μωϋσῆς συναγαγὼν
 ἐκκλησίαν αὐτῷ τῷ ἰορδάνῃ, ὅπου νῦν
 ὄξιμ πόλις ἀβίλη (ὄξιμ δὲ ἔχει χωρίον
 φοινικόφυτον) πάντος τοῦ λαοῦ σου
 νελθόντων, λέγει τριάκις· Ἄνδρες
 συστραπῶνται, καὶ κρινωνοὶ ἦτε μα-
 κρᾶς ταλαιπωρίας, ἐπεὶ δεῖ με ἀ-
 πελθεῖν τοῦ γῆν, δοκῶν τῷ θεῷ, καὶ
 τοῦ γῆρα ἠνυσμένου ἤδη χρόνον εἶκο-
 σιν καὶ ἑκατὸν ἐτῶν, καὶ οὐ μέλλω ὑ-
 μῖν εἶναι βοηθός, καὶ σύμμαχος
 τῶν πρᾶχθισμένων πόρα τοῦ ἰορ-
 δαίου, κωλυόμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ,
 δίκαιον ἠγνοῦμαι μηδὲ νῦν ἐγχα-
 ταλιθεῖν τὸ μὲν πρόθυμον ὑπὲρ
 ἦτε

MOSIS INSTITV

TIO REIPVB. EX IO-

sepho desumpta.

PERACTIS quadra-
ginta annis, exceptis
triginta diebus, Moy-
ses coacta concione a-
pud Iordanem, ubi nunc est oppi-
dum Abila (est autē locus palmi-
fer) omni populo congregato, di-
cit talia. Viri commilitones, & so-
cij longæ ærumnæ, postquam op-
portet me emigrare è uita, quan-
do quidem ita uidetur Deo, & se-
nectus progressa est iam ad tem-
pus uiginti & centū annorū, neq̃
futurus sum uobis adiutor, & au-
xiliator rerum gerendarum trans
Iordanē, quin prohibeor à Deo,
æquum existimaui ne nunc qui-
dem omittere meū studium pro
a 5 uestra

τῆς ὑμετέρας εὐδαιμονίας, ἀλ-
 λὰ πραγματώσασθε τε ὑμῖν αἴ-
 σιορ ἀπλάουσιν τῶν ἀγαθῶν, καὶ
 μνήμῳ ἑμαυτῶ, ὑμῶν γνησίων
 ἐν ἀφθονίᾳ τῶν κρείττωνων. φόβῳ οὖν
 ἑποθέμεν ὁρ ἴσορ ὑμεῖς τ' ἀρεῖν
 δαιμονήσῃτε, Ἐ καταλείψοιτε τοῖς
 παισίῳ αὐτῶν αἴσιορ κτήσιῳ ἀγα-
 θῶν, οὕτως ἀπέλθω το βίου. ἐμὶ δὲ
 ἀξίῳ πιδόνασαι, διατε τὰς πρό-
 τῶρ φιλοτιμίας ἑπορ ὑμῶν, καὶ
 εἶτε τὸ τὰς ψυχὰς γενομένας ἡλι-
 τελοῦτῃ, ὁμιλίῳ μετὰ πωλοῦς ἀρε-
 ρῆ. ὦ παῖδῶ ἰσραήλου, θεὸς εὐμέ-
 νῃς μίᾳ αἰτία κτήσεωσ ἀγαθῶν πᾶ-
 σιν ἀνθρώποισ. οὗτῳ γὰρ μόνῳ
 ἱκανὸς δούναί τε ἀξίοισ, καὶ ἀφελί-
 σσαι τῶν ἀμαρτανόντων. ὦ παρὲν-
 χοντῶ ἑαυτοῦ, οἶοισ αὐτοῦ τε βού-
 λεται, καὶ γὼ παραινῶ, σαφῶσ ἐξε-
 πιστάμεν Ἐ τῶν διαλοισαν αὐτοῦ,
 οὐκ ἀν

uestra foelicitate, sed & compa-
 rare uobis æternam fruitionem
 bonorum, & memoriã mihi ipsi,
 uobis adeptis copiã bonorum.
 Agedum postquam proposue-
 ro, quomodo & uos possitis esse
 foelices, & relinquere uestris na-
 tis sempiternam possessionẽ bo-
 norum, ita discedam ex uita. Sum
 autem dignus cui credatur, tum
 propter præteritas cõtentiones
 pro uobis, tum quia animæ per-
 ductæ ad exitũ, cõmerciũ habent
 cum omni uirtute. O nati Israe-
 lis, Deus propitijs est una causa *Deus pro-*
 possessionis bonorũ omnib, ho- *pitius cau-*
 minibus. Nam hic solus potest & *sa bonorũ.*
 dare dignis, & auferre fontibus.
 cui si præstiteritis uos ipsos qua-
 les & ipse uult, & ego admoneo,
 apertẽ intelligens mentem eius,
 nunquam

M O S I S

οὐκ αὐτοτυχήσητέ ποτε, ἢ παύσῃ
 δεῶντες μακαριστοί, Ἐρηλωτοὶ πᾶ
 σιν. ἀλλὰ ἦτε κτήσις ἀγαθῶν ὡμ
 νῶ ὅστιν ὑμῖν, μενεῖ βεβαία, ἔξετέ
 τε ταχέϊαν παρουσίαν ἀπόντων,
 μόνον πειδαρχέϊσθε τούτοις, οἷς ὁ
 θεὸς βούλεται ὑμᾶς ἑπεσθαι. καὶ
 μήτε προτιμήσητε ἄλλῳ δῖωτα
 ξιν παρόντων τῶν νομίμων, μήτε
 καταφρονήσαντες εὐσεβίας, ἧς νῦν
 ἔχετε πόρι ἔν θεῶν, μετασῆσθε
 εἰς ἄλλομ τρόπον. ταῦτα δὲ πρώτ
 τοντες, ἔσεσθε ἀλκιμώτατοι ἀπαύ
 των διενεγκῆιν μάχας, καὶ μηδενί
 τῶν ἐχθρῶν εὐάλωρι. θεὸς δὲ παρόντος
 ὑμῖν βοηθοῦ, εὐλογον ποδιφρονεῖν
 πάντων. Ἐλ δὲ ἀρετῆ ἑπαθλα κέν
 ται ὑμῖν μεγάλη, κτήσαμένοις πρὸς
 ἅπαντα ἔν βίον. αὐτήγε πρώτον
 ὅστι τὸ πρῆσβισον ἀγαθῶν. ἑπειτα
 χαρίζεται τῶν ποδισοίαν τῶν ἄλ
 λων.

P O L I T I A .

nunquã aberit uobis, neq; unquã
 desinetis esse beati, & conspicui
 omnibus: quin et possessio bono
 rû, quæ nûc sunt, uobis manebit
 firma, & habebitis celerẽ presen
 tiã futurorû: modo obediatis ijs,
 quib. Deus uult uos obsequi, &
 neq; preponatis aliam institutio
 nẽ presentib. iuribus: neq; cõtem
 pta pietate, quã nûc habetis erga
 Deum, deficiatis ad alios mores.
 His autẽ faciẽdis, eritis fortissimi
 omniũ ad dimicandũ prælijs, &
 nulli hostiũ expugnabiles. Deo
 enim ferẽte auxiliũ uobis, consen
 taneum est ut despiciatis omnes.
 Virtutis autem præmia propo
 sita sunt uobis magna, si possede
 ritis eã in omnẽ uitã. Ipsa quidem
 primum est antiquissimum bono
 rû: deinde cõciliat abundantia ali
 orum;

M O S I S

λωρ. ὡς καὶ ποιεῖτ' ὑμῖν ἔν βίον μα
 κάρισον, χρωμένους αὐτῇ πρὸς ἀλ
 λήλους, καὶ πλείον δόξαζομένους τῷ
 ἀλλοφύλῳ, καὶ ὑπέρξαι ὑμῖν τὴν
 εὐκλῆαν παρὰ ῥίς αὐθις. Σιωθεῖν
 τε δ' αὖ ἐφικέσθαι ῥύτῳ, εἰ γένη
 ᾧδε κατήκοοι, καὶ φύλακτοί τῶ νό
 μῳ, οὓς σωεταξάμεθα, τῷ θεοῦ ὑπα
 γορεύσαντός μοι, καὶ μελετῶντός
 τὴν σωδὲν αὐτῷ. ἄπειμι δ' αὐτῶ
 χάρων ἠδ' ῥίς ὑμετέροισι ἀγαθοῖς,
 πᾶσι θεμένους ὑμᾶς νόμῳ τε σωφρο
 συῆς, καὶ νόμῳ τῆ πολιτείας, καὶ
 ταῖς ἀρεταῖς τῆ στρατηγῶν, οἳ ἔξουσι
 πρόνοιαν τοι συμφέροντα ὑμῶν.
 Θεός τε ὁ ἡγεμονεύσας ὑμῶν μέχρι
 νῦν, καθ' οὗ βέβησι καὶ γὰρ ἐγνώμεν
 ὑμῖν χεῖσιμος, ὅς σῆσει ὑμῖν μέ
 χρι τοῦ δούρο τὴν πρόνοιαν αὐτοῦ,
 ἀλλ' ἐφ' ὅσον χρόνον αὐτῷ βούλεσθε
 ἔχειν τοῦτο προσάττω, μένοντός
87

orum : siquidem & facit uobis
 uitam beatissimam, utentibus ea
 inter uos : & uos magis laudari,
 quàm externos : & ut sitis in glo
 ria apud posteros . Poteritis au
 tem assequi hæc, si fueritis obedi
 entes , & custodes legum quas
 condidi, Deo dictante mihi : &
 meditâtes intelligentiam earum.
 Discedo autem ipse lætus uestris
 bonis , commendatis uobis &
 legi modestiæ , & honestati in
 stitutionis reipublicæ , & uirtu
 tibus imperatorum, qui gerent
 curam utilitatis uestræ . Deus
 quoque qui rexit uos hætenus,
 cuius uoluntate ego quoque fui
 uobis utilis , non intermittet uo
 bis huc usque prouidentiam su
 am : sed quamdiu ipsi uoletis ha
 bere eum præsidem, manentes

ἐν τοῖς ἐπιτηδείομασι τῆ ἀρετῆ, ἡδὲ
 ὅσον ἔσθ' ἤθελε τῆ προμηθείᾳ αὐ-
 τοῖ. ὅτε ἀρχιδρέυς ἐλεάζαρθ, καὶ
 ἰησοῦς, ἢ τε γοδρουσία, καὶ τὰ τέλη τῆ
 φυλῶν εἰσηγήσονται ὑμῖν γνώμας
 ἀρίστες, αἷς ἐπόμνηοι ἔξετε εὐδαιμονί-
 ας. ὡμ ἀκροῶσθε μὴ χαλεπῶς, γινώ-
 σκοντὸς ὅτι πάντες οἱ καλῶς εἰδόν-
 τες ἀρχεῶς, ἴσονται καὶ ἀρχεῖν, πα-
 ρελθόντὸς εἰς ἕξασίαν αὐτοῖ. ἢ γέν-
 δετε τῶ ἐλευθερίᾳ, μὴ ἔρ προσαι-
 γανακτεῖν οἷς οἱ ἠγεμόνες ἀξιῶσυν-
 σιρ ὑμᾶς πράττειν. νῦν μὲν γὰρ τίθε-
 δε τῶ παρῆσσίαν ἐν τῷ τῷ, ἐμ τῷ
 ὑβείξει τοὺς εὐδρέγας. ὁ δὲ φυ-
 λατομογίοις, το λοιπὸς τὰ πράγμα-
 τα ἀμφορῶν ἐξ ὑμῖν. μηδέποτε λαμ-
 βάνετε τῶ ἴσηρ ὀργὴν ἡδὲ τούτους,
 ἢ πομάκεις ἐβλήκατε χεῖρας κατ'
 ἐμῶ. γινώσκετε γὰρ, ὡς πλεονακίς
 ἐκινδύουσα ἀπθανεῖν ἐφ' ὑμῶν,
 ἢ ἐπὶ

P O L I T I A .

in studijs uirtutis, tam diu utemini
 prouidentia eius: & pontifex
 Eleasarus, & Iosua, senatusq; &
 magistratus tribuum exponent
 uobis sententias optimas, quas
 sequentes habebitis foelicitatem,
 quibus obtemperate non graua-
 te: intelligentes, omnes qui pul-
 chre sciunt parere, etiam scituros
 imperare, si peruenerint ad po-
 testatem eius rei. & existimate li-
 bertatem, non agreferre quaẽ du-
 ces uolent uos facere. Nunc enim
 ponitis libertatem in eo, si affici-
 atis contumelia beneficos: quod
 sane si cauebitis deinceps, res me-
 lius habebunt uobis, neque un-
 quam sumite tantam iram contra
 hos, quanta saepe ausi estis uti ad-
 uersum me: scitis enim, ut saepius
 periclitatus sim de uita a uobis;
 B quam

ἦ ἔγωγε τῶν πελεμίων· ταῦτα δὲ ἐκ
 προθέμην ὀνειδίξει ὑμᾶς. οὐ γὰρ
 ἠξίω ἡ καταλιπέμ δυσχόρδαινον
 τας ἐπ' ἐξόδου τοῦ ζῆμ φόρων εἰς ἀ
 νάμνησιν, μηδὲ παρ' ὄρ κωρορ' ἐπα
 σχορ αὐτὰ γνόμεν ὅτι ὄργη, ἀλλ'
 ὥσε τοῖσ φρονήσει ὑμᾶς ἀσφαλῆς
 εἶν ἡγ' αὐτό γ' εἰς τ' μέλλον, καὶ
 μηδὲ μ' ἐξυβείσαι εἰς σὺ προεσηκ
 τας ὄρα πλῆστον, ὃς ὑμῖν πόλις ἴσσε
 ται πολὺς ὄρα βασι τ' ἰορδαίνω, ὅ
 κλησε μ' οἰοῖς τῶ χαναναϊαν. ἐπεὶ
 ἔγω αὐτοῖ προαχθῆντες εἰς ἡγα
 φρόνησιν, καὶ ὀλιγωρίαν τ' ἀρετῆ,
 ἀπολείτε καὶ τῶ εὐνοίαν τῶ πρὸς
 τ' θεοῦ. ποιήσαντες δὲ τῶ μ' ἐχθρόν,
 ἀφαιρεθήσεσθε τε αὐθις μὲν μεγί
 στω ὀνειδῶν γλῶ, ἢ κλησθε, ἡγα
 τηθῆντες ὄπλοις ἔγω τ' πολεμίων,
 καὶ σκεδασθῆντες ὄρα τ' οἰκισμῆς
 ἐμπλήσετε ὡς ἄρα τῶ γλῶ καὶ δά
 λαοσαμ

P O L I T I A.

quàm ab hostibus . Hæc autem non statui exprobrare uobis; non enim relinquere offensos in exitu uitæ , reuocans hæc in memoriam , cum ne eo quidem tempore , quo his afficiebar , fuerim iratus : sed ut doceam uos tutò agere in hoc ipso in posterum, & nulla iniuriâ afficere superiores propter diuitias , quæ uobis aderunt multæ , traiecto Iordane, & adeptis Chananeam. Nam si ab eis adducti fueritis ad fastidium, & contemptum uirtutis, perdetis etiam beneuolentiam Dei: si feceritis autem hunc hostem, et priuabimini rursum cum maximis probris terra , quam possidebitis, uicti armis ab hostibus : & dissipati per orbem, replebitis totam terram, & ma-

*Contemptus Dei
et uirtutis
causa malorum.*

M O S I S

λαοσαρτη δουλείας αὐτῶν. ἡ με-
 τάνοια δὲ, καὶ ἡ ἀναμνησις τῶν νό-
 μων ἔφυλαχθῆντων, ἔσαι ἀνωφε-
 λης ὑμῖν λαμβάνουσι πῆραμ τού-
 τωρ. ὅθῃ εἰβούλοισθε τούτους μί-
 νειν ὑμῖν, μηδενίας τῶν πολεμίων
 ἔπολείπεσθε, κρατήσαντες αὐτῶν.
 ἀλλὰ κείνατε συμφόρειν ἀπολύ-
 ναι πάντας, ἵνα μὴ ζῶντων, πῆρα γού-
 σάμλοισθε τῶν ὑπὸ τῆς δουλείας ἐκείνων,
 διαφθείρητε τὴν πολιτείαν πατρῶ-
 αν. ἐπὶ δὲ πῆρα κατὰ ῥῆσιν καὶ
 βωμοῦς, καὶ ἄλλων, καὶ νεῶς ὀπλοῦς
 αὐτοῦσιν, καὶ πυρὶ διαπαντῶν ἡ γέ-
 νου καὶ τῶν μνημῶν αὐτῶν. οὕτως
 γὰρ αὐτῶν μόνον ἀσφάλεια τῶν οἰκείων
 ἀγαθῶν ἔπαρξουσιν ὑμῖν βεβαία. ἵνα
 δὲ ἡ φύσις ὑμῶν μὴ ἀπενδύσῃ πρὸς
 τὴν χεῖρον διαμάχην τῆς κρείττονος,
 σωθήκηαι ὑμῖν καὶ νόμοι, ἔπαγο-
 ράσαντός μοι τοῦ θεοῦ, καὶ πολιτεί-

P O L I T I A .

re seruitute uestra . Pœnitentia
autem , & recordatio legum non
seruatarum , erit inutilis uobis , fa-
cientibus periculum horũ . Qua-
re si uultis has manere uobis , nul-
los hostium relinquire , cum su-
peraueritis eos . Sed existimate ,
expedire , perdere omnes , ne eis
uiuentibus , gustatis moribus
illorum , corrumpatis institutio-
nem patriam . Præterea moneo ,
ut deſiciatis & aras , & lucos , &
templa , quęcunque habebunt , et
igni aboleatis genus & memo-
riam eorum . Nam ita demum
securitas priorum bonorum
erit uobis firma . Vt autē natura
uestra nō feratur in deterius , pro-
pter ignorationem melioris , cō-
posui uobis & leges , dictante mi-
hi Deo , et institutionem rei publi-

αυ. ἧς φυλάξαντες ἔν νόμον. καὶ
 θείκτε εὐδαιμονίσατοι παντων.
 ταῦτα εἰπὼν, δίδωσιρ αὐτοῖς οὖν
 νόμους, καὶ τὴν διατάξιρ ἐπὶ πολυ-
 τείας, ἀναγεγραμμῆν ἐν βιβλίω.
 οἱ δὲ ἐδάκρυόν τε, καὶ ἐποιουῦν τὴν
 λὴν ὑπὸ ζήτησιρ τῆς στρατηγῆς. μεμνη-
 μένοι τε ὧν κινδυνόουσι καὶ πλοθυ-
 μηθεῖν ποθὲν ἐπὶ σωτηρίας αὐτῶν, καὶ
 διυσελπισουῦντες ποθὲν τῶν μελλόν-
 των, ὡς οὐκ ἐσομένης ἄλλης ἀρχῆς
 θιαύτης, τοι θεοὺς τε ἤτιμον προνοου-
 μένου, οὗτος ἔρω μωϋσῶν εἶναι ἔν τῶν
 καλοῦντα. ἤλγουσιν τε μενοουῦντες
 ὧν ὁμιλήσειαν αὐτῶ ὑπὸ ἐπὶ ὀρήμου
 μετ' ὀργῆς, ὡς ἅπαντα ἔν λαὸν
 προπεσόντα εἰς δάκρυα, πρὶν ἵσαι
 πάθῃ ἔν ὧν αὐτῶν κρείττον πᾶν
 γορίας τ' ἐκ λόγου. μωϋσῆς δὲ πᾶν
 γορεῖ αὐτοῖς, καὶ ἀπάγων αὐτοῖς τὴν
 πολλαμβάειρ αὐτῶ ἀξιον δακρύων,
 πᾶν ἐκέλευ

P O L I T I A .

cæ: cuius si seruaueritis honestatem, iudicabimini foelicissimi omnium. Hæc locutus, tradit eis leges & ordinationem reipublice descriptam in libro. At illi plorabant, & capiebant multum desiderium imperatoris, & memores quæ pericula & studia suscepisset pro salute eorū, & malè sperantes de futuris, ut non futuro alio imperio tali, & Deo minus prouisuro: quoniam Moyses erat qui precaretur. Et dolebant, poenitentes eorum quæ fecerant ei in deserto per iracundiam: ita ut uniuersus populus lapsus in lachrymas, affectus sit ex his reb. maiore dolore, quàm ut uerba possent cōsolari. Moyses autem consolabat eos, & abducens eos à putando se dignum lachrymis,

πρὸς ἀλλήλους χυθῆναι τῇ πλιτεία. καὶ
 τότε μὲν οὕτω διελύθησαν. βούλο
 μαι δὲ, πρότορον εἰπὼν τῷ πλι
 τείαν ἀναλογῆσαι ἀξιώματα ἑ
 τῇ μωσέως, καὶ πρὸς ἑξῶν μαθεῖν δι
 αὐτῷ τοῖς ἐνταυτομογίοις, οἷα ἡ ἀρ
 χὴ θῆναι ἡμᾶς, οὕτως τρεῖς περὶ
 αὐτῷ τῷ δὴ γοισι τῶ ἄλλω. πάντα
 δὲ γράψαι ὡς ἐκεῖν ἔκατελι
 πην, οὐδὲν προσθέντων ἡμῶν ὑπὲρ
 ἡμετέρας, ἔδδὲ ὅ, π μωσέως μὴ
 ἡμετέρας ἔκαστα ἡμῶν γράψαι. κατελεί
 φθη γὰρ ἡ ἐκείνου γραφῆτα ἀπο
 σταθῆναι, καὶ ὡς ἕκαστον τὸ πύθειον
 πρὸς ἀ το θεοῦ. τοῦτο χαλεπὴν ἡγεσά
 μην ἀναγκαῖον προσεσεύλασθαι,
 μὴ καί τις μέμψις γίνηται ἡμῶν πρὸς
 τῶ ὁμοφύλων σωτηρυχαλόντων
 τῇ γρηφῇ, ὡς δὴ μαρτυρήσιν. ἔχα
 δὲ οὕτως ἡμῶν ἡ διαταξίς τῶ νό
 μω.

admonebat ut uterēt reip. instituy-
 tione. Et tūc qdē ita digressi sunt.
 Volo autē, si prius dixero institu-
 tionem reip. cōsentaneā dignitati
 et uirtuti Moysis, & tradidero di-
 scēdū ex ea lecturis, qualis fuerit
 status rerū nostrarū olim, ita tran-
 sire ad enarrationē aliorū, omnia
 aut scripta sunt, ut ille reliquit, nul-
 la re addita à nob. ornatus gratia,
 neq; quā Moyses non reliquerit.
 Hoc aut nouū factū est à nob. q̄
 cōposuimus singula generatim.
 nā relicta erant ab eo scripta spar-
 sim, et ut quidq; sciscitatus erat à
 Deo. Huius gratia existimaui o-
 perē precīū esse antē distinguere,
 ne incurramus in aliquā rephensi-
 onē agnatorū, q̄ inciderint in hoc
 scriptū, quasi aberrauerimus. Ha-
 bet quidē ita nobis ordinatio le-

μωρ, τ̄ ἀνηκόντων εἰς τὴν πολιτείαν.
 ὅς ἤ κατέλιπε ἡμῖν κρινὸς πρὸς
 ἀλλήλους, ζύτους ὑπερεθέμιω εἰς
 τὴν ἀπόδοσιν ποδὶ ἰθώρ ἔ ἀιτιώρ, ἡ
 πρόκειται ἡμῖν σωτάξαοτα, μὲν
 ταύτῃ τὴν πραγματείαν, συλ
 λαμβανομένην τοῖ θεοῖ. ἐπεὶ δ' αὖ
 κῆσάμνοι τὴν γλῶχαναναίωρ, ἢ
 ἔχοντες σχολίω, ὑπὸ χεῖσει τῶν ἀ
 γαθώρ, προαίρειοτε ἢ λοιπὸν ἦδη
 κῆζειν πόλεις, ποιουῦντες ταῦτα,
 πρᾶττετε φίλα τῷ θεῷ, καὶ ἔξετε εὐ
 δαιμονίαν βεβαίαν. ἔσω μία ἰδρᾶ
 πῆλις ἢ τῷ καμίσω τῆ γῆς χανα
 ναίωρ, καὶ ὑπὸ φανέει δὲ ἀρετῇ, ἢ
 αὐτὸ θεὸς ἐξέλῃται αὐτῶ δὲ πρῶφ
 τείας. ἔ ἔσω εἰς νεὸς ἢ ταύτῃ, ἔ
 εἰς βωμὸς ἐκ λίθωρ μὴ κατόργαζο
 μένων, ἀλλὰ συγκειμένων λογώ
 δλω. οἱ χεῖροσ ἢ τῶ κωνιαματι, εἶν
 εὐπρεπεῖς καὶ καδάμοι πρὸς τὴν
 θέαν.

P O L I T I A.

gum, pertinentium ad rationem
 ciuitatis. Quas autem reliquit no-
 bis communes inter nos, has di-
 stuli in editionem de moribus,
 & causis, quam propositum est
 nobis cōponere post hoc opus,
 adiuuante Deo. Cum igitur ade-
 pti terram Chananaeorum, & ha-
 bentes ocium, ad usum bono-
 rum, statuetis deinceps iam edifi-
 care urbes, si facietis hæc, facietis
 gratum Deo, et habebitis felicitate-
 tem firmam. Esto una sacra urbs ^{Metropo-}
 in pulcherrimo terræ Chana-^{lis.}
 naeorum, & insigni propter uir-
 tutem, quam Deus delegerit
 sibi per uaticinium. & esto unum
 templum in ea, & una ara, ex
 lapidibus non laboratis, sed com-
 positis collectim: qui illiti te-
 ctorio, sint decentes, & nitidi
 aspe-

θείων. ἡ δὲ πρόσθαισι ὑπὸ βούτρῳ ἴσῳ
 μὴ δὲ βασιμίδωρ, ἀλλὰ προσχώ
 σεως γυνομένης αὐτῷ ἢ πλανοῦς.
 ἐνέτορα δὲ πόλει, μήτε βωμὸς μή
 τε νεὸς ἴσῳ. θεὸς γὰρ εἰς, ἔϛ ἡ γῆ
 ἰβραίων ἴμ. ὁ δὲ βλασφημῆσας θεὸν,
 κρεμασάτω δι' ἡμόρας καταλόν
 οἰς, καὶ διαπέσῳ ἀτίμως, ἔϛ ἀφα
 νός. σωδρχέσῳσαρ δὲ εἰς πῆλιμ
 ἢ ἀρφλώσι ἡ νεὸν, τείσ ταίβους,
 οἰκ τῶ πόράτωρ τῆ γῆς, ἡσ αὖν ἰ
 βραῖοι κρατῶσιρ, ὅπως εὐχαισῶσι
 μὴ τῷ θεῷ τῶ ἴσῳ γυνομένης, ἔϛ πῆσα
 κελῶσι πόλι τῶ εἰς ἡ μέλλον, καὶ
 σωίγντες ἀλλήλοισ, ἔϛ σωδωχού
 μνοι ὡσι προσφιλεῖς. καλὸν γὰρ εἶν
 μὴ ἀγνοεῖρ ἀλλήλους, ὄντας τε ὁμο
 φύλους, καὶ κρινωνουῦτας τῶ αὐτῷ
 ὑπὸ τῆσ δουλῶν (ἔϛ δὲ ἴσῳ ἀφ
 ξειρ αὐτοῖς ἐκ τῆ αὐτῆ ὑπὸ μιξίας) ἔϛ
 ἐπὶ τῆσ μνήμη αὐτῶ τῆ ὁμο
 τῆ ὁμο

POLITIA

aspectu. Ascensus aut̄ ad eos esto non per gradus, sed aggere facto ei in decliuitatem. In alia aut̄ urbe neq; ara neq; templū esto. nā Deus est unus, & genus Hebræorū unū. Qui aut̄ male dixerit Deo, p̄deat per diē lapidatus, & sepeliatur sine honore, et obscure. Cōueniāt autē in urbē, in qua constituerint templū, ter in anno, qui erūt ab extremis regionis, quam Hebræi tenebunt, ut agant gratias Deo de eis quæ adierunt, & precent̄ de futuris, & cōsuetudinē habendo inter se, et simul epulando sint amici. Honestū enim esse, nō ignotos esse alios alijs, qui sint eiusdē generis, & participes eorundē institutorū (hoc aut̄ futurū esse eis ex cōsociatione) et efficiētes recordationē sui aspectu
& con

τῆ ὁμιλία. μόνοντας γὰρ ἀνεπιμί-
 κτους ἀλλήλοις, αὐτοὺ νομιόησε
 ὅτι αὐλοτριωτάτους. ἔσω δὲ καὶ δὲ
 κἄτι τῶν κερπῶν ἐξαίρεσις ὑμῖν,
 χωρὶς ἧς δετάξατε δίδουσαι τοῖς
 ἰδουσαῖ καὶ λουίταις, ἢ πωπρωσέν-
 ὁτω μὲν ὑπὸ τῶν πατρίδων, ἕωρε-
 τεῖτω δὲ εἰς τὰς εὐωχίας, καὶ τὰς
 θυσίας αὐτῶν, τὰς γὰρ τῆ ἰδουαῖ πῆλει.
 δίκαιον γὰρ εἶναι, ἀκλαύειν τῶν ἀνα-
 σιδουμένων ἐκ τῆ γῆς, ἢ ὁ θεὸς πῆ-
 σχειν αὐτοῖς κτήσασθαι ὑπὸ τῆ τοῖ
 δεδωκότῳ. μὴ τελῆιν θυσίας ἐκ
 μιᾶς γυναικὸς ἠταρημένης, ἢ βέν-
 ον γὰρ μηδὲν τῶν ἀφ' ὑβρεως ἠδέ-
 ὄται, οὐδ' αὖ εἰν χεῖρω τῆ ἀσχύ-
 νης ὑπὸ τοῖς σώμασι. ὁμοίως μὲν
 αὐτὶς λαβοὶ μιᾶς ἐπ' ὀχούσει κυ-
 νὸς ἢ τοῖς θηροῦτικόν, ἢ φύλακῳ ποι-
 μνίω, ἐκ τοῦτου θύειν τῷ θεῷ. μηδεὶς
 ἢ βλασφημεῖτω θεῶς, ὅς ἄλλαι τῆ
 λαισ

P O L I T I A .

& consortio, nam manendo sine
 mutua consociatione, eos putatū
 iri alienissimos. Esto etiam decu-
 ma frugū excepta uobis, præter
 eam quam instituistis dandā esse
 sacerdotibus, & leuitis, quæ uēda
 tur quidem in patrijs, sed adhibe
 atur ad epulas, et sacrificia eorum
 facienda in sacra urbe. Æquum
 enim esse, frui prouenientibus ex
 terra, quā Deus tradiderit eis pos
 sidentā, ad honorē datoris. Ne fi
 ant sacrificia ex mercede mulieris
 p̄stitutę. Numen em̄ nullo profe
 ctorū à scelere delectari. Nihil aut̄
 potest esse peius turpitudine cor
 porū. Similiter ne quis accipiat
 premiū ex admīssura canis seu ue
 natici, seu custodis ouiliū, ut ex
 eo sacrificet Deo. Nemo aut̄ con
 tumeliā dicat dijs quos ceteræ ci-
 uitates

Decumę.

*Hoc in Mo
 se non est.*

λεις νομίζουσι. μή σου λαῖν ἰδράξῃ
 καὶ, μηδὲ λαμβάειν κειμήλιον, ἂν
 ἢ ἐπωνομασμένον τινὶ τῷ θεῷ. μή
 δεῖς ἐξ ὑμῶν καλῶς φορεῖτω τῷ
 σολῆρ ἐξ ὀρίου καὶ λινού. ταύτῃ γὰρ
 ἀφ' ἧς δέδειχται ἰδρῶσι μόνοις. σὺν
 ελθόντῳ δὲ τοῖς πλήθους εἰς τῷ
 ἰδρῶν πόλιν ^π ταῖς θυσίαις, δὲ ἔτι
 ἐπὶ τὴν σκηνοπηγίαν ἰορτὴν ἐνστάσης,
 ὁ ἀρχιερεὺς σταθεὶς ὑπὸ ὑψηλῶ βή-
 ματῳ, ἐφ' ᾧ γένοιτο ἱεράτευς, ὅ
 ἀναγινωσκέτω τοὺς νόμους ταῖς
 καὶ μήτε γυνή, μήτε παῖδός ἐργε-
 ῶσαν τοῖς ἀκούειν, ἀλλὰ μήτε οἱ
 δοῦλοι. καλὸν γὰρ αὐτοῖς ἐγγραφεῖν
 τὰς ταῖς ψυχαῖς, καὶ τῇ μνήμῃ φυ-
 λαθλιῶναι, μηδέποτε διαμαρτυ-
 ρῆσαι φθλιῶναι. οὕτως γὰρ καὶ οὐδέ
 ἀμαρτησονται, μὴ διαμαρτυροῦναι
 γυνή ἀγνοίαν τῶν διαμαρτυρῶν ἐν
 τοῖς νόμοις· οἵ τε νομοὶ ἔξουσιν πολ-
 λήμ

P O L I T I A.

uitates existimant. Ne liceat de
 peculiari sacra extranea, neque cape
 re donarium dicatum cuiusquam
 Deo. Nemo ex uobis decenter
 ferat indumentum compositum
 ex lana et lino, nã hoc cõstitutum
 est sacerdotibus solis. Congre-
 gata autẽ multitudine in sacram
 urbem ob sacrificia septennialia,
 umbraculorum festo instante,
 Pontifex stãs in edito suggestu, *Legum reci*
 in quo possit audiri, recitet leges *tatio.*
 omnibus: neque mulier, neque
 pueri arceantur ab audiendo:
 sed neque serui. Decet enim eas
 inscriptas animis, & memoriã,
 seruari, ita ut nunquam pos-
 sint deleri. Sic enim neque pec-
 cabunt, cum non poterunt cau-
 sari ignoratione decretorum in
 legibus; & leges habebunt mul-
 c tam

λην παρρησίαν πρὸς ἀμαρτάνουτας,
 ὡς προλεχόντων αὐτοῖς ἀπείσου-
 νται, ἔργα τῶν ταῖς ψυχαῖς
 ἴσχυος ἀκλόουσι, ὡς τε εἶναι
 ἴσχυος ἴσχυος ἴσχυος πρὸς αὐ-
 τῶν, ἧς ὀλιγορήσαντες ἴσχυ-
 κησαν, ἔργα τῶν αὐτοῖς αἰπότη-
 ρημίας. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ
 παῖδες πρὸς τοὺς νόμους, μάθη-
 μα κήλιον, καὶ αἶψον τῆ εὐδαι-
 μονίας. δις δ' ἐκείνης ἡμέρας, ἀφ-
 χρομένης τε τῆ αὐτῆ, καὶ ὅτε ὡρα
 τρέπεαδ' πρὸς ὕπνον, μαρτυρεῖται
 θεῶ τὰς δωρεὰς ἅς αὐτοῖς πρὸς ἴσχυ-
 ἀπαλαγῆσι ἐκ τῆ γῆς αἰγυπτι-
 ων. τῆ εὐχαιρίας φύσει οὐσης δικαί-
 ας, καὶ γνομένης μὲν ἐπ' ἀμοιβῆ τῆ
 ἡδὴ γεγονότων, ἡδὴ δὲ προτροπῆ τῆ
 ἰσομῆτων. ἡ γὰρ φεῖν δὲ καὶ τοῖς θυ-
 ρώμασι αὐτῶν τὰ μέγιστα, ὡρ ὁ θεὸς
 εὐνεγέτησεν αὐτοῖς. ἴσχυος δὲ
 ἴσχυος

P O L I T I A.

tam libertatem in peccantes, ut
 pote quæ prædixerint eis quæ
 sint passuri, & inscripserint ani-
 mis per auditum quæ iubent, ut
 sit semper intus apud eos insti-
 tutum earum, quo spreto deli-
 querint, & fuerint sibi autores
 damni. Discant autem etiam pu- *Puerorum*
 eri primas leges: disciplinam pul- *institutio.*
 cherimam, & causam foelicitat-
 tis: bis quoque die, & incipien-
 te eo, & cū hora est petendi som-
 num, testimonium dent Deo
 munerum quæ præstitit eis, li-
 bertatis è terra Ægyptiorū: cum
 actio gratiarum natura sit iu-
 sta, fiat que & ad rependenda
 præterita, & ad inuitanda futu-
 ra. Inscribant etiam ostijs suis ma-
 xima queque beneficiorum, qui-
 bus Deus afficit eos: & ostendat

ἔησαν ἐν βραχίοσιν· ὅσα τε δύνανται
 ἀρσημαίνει τὴν ἰσχύμ τοι θεοῦ, ἔ
 τὴν εὐνοίαν πρὸς αὐτοῦς, φέρει ἔγγε
 γραμμὴν ἀπὸ τοῦ κεφαλῆς, καὶ τοι
 βραχίου τοῦ, ὡς πόριβλεπόμενα τα
 χροῦν ἢ πρόθυμον πρὸς αὐτοῦς. ἀρ
 χήσασαν δὲ ἡσθ' ἐν ἑσθ' ἑλίμ
 πρὸς αὐτοῦς, οἱ προσηκνότες τὴν
 ἀρετὴν, καὶ ἀποδιδόντες πρὸς διόση
 ομ: ἐν ἑσθ' ἀρχῆ δὲ δόσασαν δύο
 αὐτοῦς ἕως ἔσται ἐκ τοῦ φυλῆς τῶν
 λουιτῶν. οἱ δὲ καὶ λαχόντες διὰ
 ζειμ ταῦς τέλεισιν, ἕως ἀν ἐν ἀπάση
 πμῆ, ὡς μήτε ἐξέιναι τίσι βλασφη
 μείν ἐκείνων πρὸντων, μήτε θρασύ
 νεοσαι, ἢ αὐτοῦς αὐτῶν πρὸς αὐτοῦς
 τῶν ἀνθρώπων ἐν ἀξιώματι ἀπὸ γα
 ρομῆς εὐλαβεσθῶν, ὡς τε μὴ
 ἡσθαφρονεῖν τοι θεοῦ. οἱ δὲ διὰ τῶν
 κύριοι ἕως ἀφελῶσται πρὸς τ
 δόξαν τοῦ, πλὴν εἰ μή τις ἐνδείξῃ
ται

P O L I T I A .

quisque in brachijs: & quæcunq;
 possunt significare uirtutē Dei,
 & beneuolentiam erga ipsos, fe-
 rant inscripta in capite, & bra-
 chio, ut perspicuū sit undiq; stu-
 dium Dei erga eos. Præsent au- ^{Magistra-}
 tem in quaque urbe septem uiri ^{tus.}
 exercitati & in uirtute, & in stu-
 dio æquitatis. Vnicuiq; autem
 magistratui dentur duo uiri mi-
 nistri, ex tribu Leuitarū. Etiam
 ij, quibus contigerit reddere ius
 ciuitatibus, sint in omni hono-
 re, ut neque liceat ulli obtrecta-
 re illis præsentibus, nèque auda-
 cius agere: pudore eorum erga
 homines dignitate præditos, red-
 dente timidiores, ut non contem-
 nant Deum. Iudices autem habe ^{iudices.}
 ant potestatem pronounciandi su-
 am sententiam, nisi si quis osten-
 c 3 dat eos

M O S I S

τὰ αὐτῶν λαβόντας χεῖματα ἡ
 δὲ φθορὰ τοῦ δικαίου, ἢ προφθορί
 πρὸς ἄλλω αἰτίᾳ, καὶ ἢ ἐλέγχε
 αὐτῶν οὐ καλῶς ἀρφίωαμενίς. ἔ
 τε γὰρ προσῆκε ποιῆσθαι φανεράς
 τὰς κείσεις χειρομνίους κόρδει,
 οὐτ' ἀξιώματι, ἀλλὰ πθεμνίους ἢ
 δικαιορῆπένω πάντων. ὁ θεὸς δ' οὐ
 τως δόξετε κατὰ φρονείας, ἔ
 κεινται ἀδυνάστου ἐκείνων, οἷς αὐτῶ
 προσνεῖμη τὴν ψῆφον καὶ φόβον ἰ
 οχύθ. ἢ δικαιορῆ γὰρ ἔστιν ἰοχύς ἢ
 θεῶ. κατὰ χειρομνίον ἔν τις βίς
 τυγχάνουσι ἐν ἀξιώματι, ποιῆ ἐκεί
 νας δὴ αὐτῶ τῶν θεῶ. αὐτ' οἱ δὲ
 κατὰ μὴ νοῶσι ἀρφίωαας ποδὲ ἢ
 πρὸς ταυμίνωρ ἔπ' αὐτοῖς (συμβαί
 νει ἢ πολλὰ βίαῦτα βίς ἀνθρώποις)
 ἀναπέμπωσιν τὴν δὴ κὴν ἀκίραιορ
 εἰς τὴν ἱεράν πάλιν. ἔ
 σιμωελθόντες
 ὅ τε ἀρχιερεὺς, ἔ
 ὁ προφήτης, καὶ ἢ
 γόρον

P O L I T I A .

dat eos accepisse pecuniam ob
 corrumpendum ius; aut addu-
 cat aliquam aliam causam, qua
 coarguat, eos non recte pronun-
 ciasse. Neque enim conuenit,
 facere publica iudicia, indulgen-
 tes lucro, aut dignitati: sed præ-
 ponentes æquitatem omnibus.
 Nam ita Deus uideretur con-
 temni, & iudicari infirmior il-
 lis, quibus quis adderet suffra-
 giū ob metum potentia. Nam
 æquitas est potentia Dei. Igitur
 qui indulget aliquid præditis
 dignitate, facit illos potentio-
 res Deo. Quod si iudices nesci-
 ant pronunciare de relatis ad eos
 (accidunt autem multa talia ho-
 minibus) remittant causam in-
 tegram ad sacram urbem, &
 congregati pontifex & uates, &
 c 4 senatus

γρουσία, ἀποφαινιάσωσιν ὃ δό-
 κούω . μὴ πισευιάσω δὲ εἰς μαρ-
 τυς, ἀλλὰ τρεῖς, ἢ ὃ τελευταῖ
 ορ δύο, ὧρ τῶ μαρτυρία τὰ προ-
 βεβιωμένα ποιήσει ἀληθῆ . γυναι-
 κῶν δὲ μὴ ἔσω μαρτυρία, ὅτι κα-
 φότητα καὶ θράσος τῶ γένους αὐ-
 τῶν . μήτε δὲ δούλοι μαρτυρεῖ-
 τωσιν, ὅτι τῶ ἀγένειαν τῶ ψυ-
 χῆς, ὅς εἰκὸς μὴ μαρτυρεῖσαι τὰ
 ληθῆ, ἢ ὅτι καὶ κόβδος, ἢ ὅτι φόβος .
 ἂν δὲ τις πισευθῆ μαρτυρήσας
 ψευδῆ, πασχεῖτω ταῦτα ἐλεγχ-
 θεῖς, ὅσα ὁ καταμαρτυρηθεῖς ἐ-
 μελλῶν πάσχειν . ἂν δὲ πασχῆ
 θνήτος φόβου ἐν τινι χώρᾳ, μὴ εὐ-
 ρίσκηται ὁ δράσας, μηδέ τις ἄπο-
 νοεῖται ὡς ἀπεικτονικῶς ὅτι μί-
 σος, ζητεῖτωσιν μὲν αὐτῶν με-
 τὰ πολλῆς πονουδῆς, προθέμενοι
 μῆνυτῶν . μηδενὸς δὲ τῶ τοιού-
 τω

P O L I T I A .

senatus pronunciet, sententiam.
 Ne credatur autem uni testi, sed
 tribus, aut ut minimū duobus,
 quorum testimonium antea cta
 uita faciet uerum. At mulierum
 ne sit testimonium, propter leui
 tatem, & audaciam sexus earum.
 Ne serui quidem testimoniū di
 cant, propter ignobilitatē animi:
 quos consentaneū est non testari
 uera, aut propter lucrū, aut pro
 pter metum. Quod si quis iudi
 dicetur testatus falsa, patiatu eadē
 conuictus, quē is, cōtra quem
 testimonium dictum est, passu
 rus erat. Si autem facta cæde in
 aliquo loco, nō inueniat̄ autor,
 neq; ullus suspectus sit interfecis
 se per odium, quærāt quidē eum
 cum magna diligētia, propositis
 præmijs indicij. Nullo autē eius
 modi

*Hoc apud
 Mosē non
 extat.*

*Si quis occi
 sus inuen
 tus fuerit.*

M O S I S

τωρ μινύοντος, αἱ ἀρχαὶ τῆ πόλεωρ
 τῶν πλησίων τῆ χώρας ἐν ἧ ὁ φόνοϑ
 ἐπράχθη, ἔῃ ἡ γεροσία συνελθόν-
 τες, μετρεῖτωσαν τὴν χώραν ἀπὸ
 τῆ τοῦπου, ὅπου κείται ὁ νεκρός. ἢ δὲ
 αὐτῆ πόλις πλησιώτατος, οἱ δημόσιοι
 ἐν αὐτῇ ποιᾶμενοι δάμαλιρ, καὶ κο-
 μίσαντες εἰς φάραγγα, καὶ χωρίον ἀ-
 νεπιτήδειον ἀρότρω ἔφυτοῖς, καὶ
 φάτωσαν εἰς τένοντας τῆ βοός, καὶ οἱ
 ἱερεῖς, καὶ οἱ λευῖται, καὶ ἡ γεροσία τῆ
 πόλεωσ ἐκείνης, ἐλόμνοι χερνίβας
 ὑπὲρ κεφαλῆσ τῆ βοός, ἀναβοησάτω-
 σαν ἕχθρ τὰς χεῖρας καθαρὰσ ἀπὸ
 τοῦ φόνου, καὶ μήτε δρᾶσαι, μήτε
 παρατυχεῖν δρωμένων. ἰὺν ἡ γλῆ-
 ρ δὲ ἐν θεὸν ἴλεω, καὶ μηκέτι τοιοῦ-
 το δεινὸν πάθος συμβλῶαι τῆ γῆ.
 ἀριστοκρατία μὲν ἔρ κρέπισον, ἔῃ ὀβί-
 οσ κατ' αὐτῶν καὶ μὴ λάβοι ὑμᾶσ πό-
 θος ἄλλης πολιτείας, ἀλλὰ σέργοιτε
 ταύτῃ,

P O L I T I A .

modi indicante, magistratus oppidorum uicinorū, loco, in quo cædes est facta, et senatus congregati, metiant̄ spacium, à loco ubi iacet mortuus. Ac quod oppidum fuerit proximum, eius magistratus ducant uaccā emptam in uallem, & locum non commo-
dū aratro, & stirpibus, & abscin-
dant neruos bouis: et sacerdotes,
& leuitæ, & senatus illius oppidi
sumpta aqua super capite bouis,
clament se habere manus puras à
cæde, neq; fecisse, neq; adfuisse cū
fieret. precari autem Deum pro-
pitium, et nullum amplius tam a-
trox facinus accidere terræ. Do-
minatio quidem optimatum, &
uita sub ea, est optima: ne ue capi-
at uos desiderium alterius institu-
tionis reipublicæ, sed este cōtenti
hac,

ταύτην, ἔχοντες αὐτοὺς νόμους διαπο-
 τας, ἢ προποντὸς ἕκαστα κατ' αὐ-
 τοὺς. ὁ θεὸς δὲ ἀρκεῖ ἡγεμῶν εἶν'. εἰ γὰρ
 νοῦθ' δὲ ὑμῖν ἔρωσ βασιλείως, ἔσω μὲν
 ἔστω ὁμόφυλθ', ἔσω δ' αὐτῶν δια-
 πανὺς πρόνοια διακοσμήσεως, καὶ τῆ
 ἄλλης ἀρετ'. οὕτω δὲ παραχωρεῖ-
 τω τοῖς μὲν νόμοις ἐπὶ τῷ θεῷ πλείονα
 τὴν φρονεῖν. προσηύτω δὲ μηδὲρ δι-
 χατ' ἀρχιερέως, ἐπὶ τῆ γνώμης τῆ γε-
 ρσιασῶν, μήτε χρωμῶν πολλοῖς
 γάμοις, μηδὲ δώκων πλήθῳ χερ-
 μάτων, μηδ' ἵππων, ὧν πρᾶξινομέ-
 νων αὐτῶν, ἐσθρήσανθ' αὐτοῖς τῶν
 νόμων. κωλύστω ἢ γίνεσθ' ἀνατῶ
 τὸς τῆ συμφέροντος ὑμῖν, εἰ τί βύ-
 τωρ ἔχει διαποτῆς. μή ξείσω κί-
 νησ ὄρεσ γῆς, μήτε οἰκείας, μήτ' ἀλ-
 λοξίας, πρὸς ὧς εἰρῶν δῶν ὑμῖν.
 φυλατῆστω δὲ ἀναίρεσιν, ὡσπερ βέ-
 βαον ἡφορ θεῶν κειμένην εἰς αἰῶνα,
 ὧσ

P O L I T I A .

hac, habētes leges pro dominis,
 & facientes omnia ex eis. Deus
 enim est satis idoneus, qui sit re-
 ctor. Verū si fueritis capti cupidi *Lex regis.*
 tate regis, sitis cōsanguineus, &
 sit ei semper cura iultitiæ, & reli-
 quæ uirtutis. Is autem cōcedat le-
 gibus & Deo summam pruden-
 tiæ, faciatq; nihil sine pontifice, et
 sententia senatorum, neq; utens
 multis cōiugijs, neq; sectans mul-
 tudinem pecuniarū, neq; equo-
 rū: quæ cōsecutus, possit fastidire
 leges. Prohibeatur autē fieri po-
 tentior, quàm expediat uobis, si
 quid tale affectet. Ne liceat moue *Leges agraria.*
 re terminos terræ, neq; propriæ,
 neq; alienæ eorum cum quibus
 pax est uobis: sed caueatur ne au-
 ferantur, tanquam firmus calcu-
 lus Dei, positus in sempiternum:
 quippe

ὡς πολέμων ἐξ εὐσεύων γενομένων
 ἐν τοῦτον, ἐκ τοῦ πλεονεκτοῦντας
 βούλεας χωρεῖν προσωτέρω τῶν ὀ-
 ρων. μή γάρ τοι ὑπερβαίνῃ τὸ ὄρον,
 μακρὰν εἶν τοῦ ὑπερβαίνειν ἐστὶν
 νόμος. ὁ φυτεύσας γῆν, ἂν τὰ φυ-
 τὰ βάλῃ καρπὸν πρὸ τρεσάρων ἐ-
 τῶν, μήτε ἀποφερέτω ἀπαρχὰς ἐν-
 τοῦτον, μήτ' αὐτὸς χεῖστω. οὐ γὰρ
 ἐνεχθῆναι ἔστω αὐτῷ καὶ καιρὸν τοῦ
 τῶν, τὴ φύσεως δὲ βιασμένης ἀώρου,
 μήτε ἀρμόσει τῷ θεῷ, μήτ' αὐτῷ
 τῷ δεσποτῆ χεῖρας. τῷ δὲ τετάρτῳ
 τρυγέτω (τότε γὰρ ὄριον εἶν) ἐστὶν
 γαγῶν κομιζέτω εἰς τὴν ἱεράν πό-
 λιν πᾶν τὸ γενομένον, καὶ ἀναλισκέ-
 τω σὺν τῇ δεκατῇ τοῖς ἄλλοις καρ-
 πῶν, εὐωχόμενος μετὰ τῶν φί-
 λων, καὶ μετ' ὀρφανῶν, καὶ γυναι-
 κῶν, χηρευούσων. πέντη δὲ ἑ-
 τῆς, κύριον ἔστω καρπῶν τὰ φυ-
 τὰ.

P O L I T I A .

quippe cum bella, & seditio nascatur inde, ex eo quod auari uolunt progredi ultra terminos, neque enim ij qui transinouent terminum, multum absunt a transsiliendis etiam legibus. Qui conseruit terram, si stirpes ediderint fructum ante quatuor annos, neque libet primitias inde, neque ipse utatur: non enim hec prouenerunt ex eis suo tempore, sed natura conata immature: neque conuenit Deo, neque ipsi domino uti. Quarta autem uindemia (tunc enim est tempestiuum) et ferat in sacram urbem omnia que prouenerint collecta, & insumat cum decuma aliarum frugum, epulans cum amicis, & cum pupillis, & mulieribus uiduis. Quinto autem anno, habeat potestatem percipiendi fruges stirpium.

τὰ. μὴ στείρει τὴν γῆν κατὰ φύ-
 ρον ἀμπέλους. ἀρκεῖ γὰρ αὐτῇ ξείφου
 τὸν ῥόφον, καὶ ἀπηνάχθαι τῶν
 πόνων ἐξ ἀρότρου. ἀρεῖ τὴν γῆν βε-
 σίτη, καὶ μηδὲν τῶν ἐτόρων ζωῶν ἀ-
 γοντας ἐπὶ ζούγλιω (ὡς αὐτοῖς,
 ἀλλὰ ῥο ἀρότρου ποιῆσθαι κακεί-
 νοις κατ' οἰκεία γῆν. σπέρματα
 δὲ εἶναι καβαρώτατα, καὶ ἀνεπίμι-
 κτα, καὶ μὴ στείρει σπυρίδιον καὶ
 τρία. οὐ γὰρ τὴν φύσιν χαίρειν κο-
 νωνία ἀνομίω. μηδὲ ὅσα μὴ συγγε-
 νῆ ἐπάγει κτηνῶσι. δέει δὲ
 τὰ, μὴ λαβῆ ἀπμία πρὸς ῥομόφου-
 λον, καὶ μέχρι τῶν ἀνθρώπων, λα-
 βούσα τὴν ἀρχὴν πρότορον ἀπὸ τῶν
 ποδῶν τὰ μικρὰ ἢ τὰ φαῦλα. δεῖ δὲ
 μηδὲν τριούτων εἶναι συγκεχωρημέ-
 νον, ἐξ οὗ ἴσσιτόπισ πᾶσα τρεπὴ τῶν
 καὶ τῆρ πολιτεία, καὶ μίμησι.
 ἀλλὰ εἰδῶσι, ὡς τοῖς νόμοις μί-
 λει

P O L I T I A .

pium. Ne seminetur terra cōsita
 uitibus. Satis est enim ei alere hāc
 stirpem, & liberam esse à labori-
 bus aratri. Aretur terra bubus, et
 nullū aliorum animalīū cogatur
 sub iugū cum eis, sed aratrū fiat e-
 tiam illis cōuenienter generibus
 suis. Semina autē sint purissima,
 & incōmista, ne ue ferantur bina
 et trina. natura enim nō gaudet
 societate dissimiliū. Neq; que nō
 sunt cognata, admittant ad pecu-
 des. nā metuendū est ex eo, ne ig-
 nominia aduersum cognata trāse-
 at, etiā usq; ad homines, sumpto
 principio ante ab eis quæ sunt
 in paruis et leuibus. Oportet au-
 tē nihil eiusmodi esse concessum,
 ex quo cōsequatur aliqua immu-
 tatio rerū reipublicę ad imitatio-
 nem: sed scientibus, legib. curam
 d esse

λειζὸν ποδὶ τῶν τυχόντων, πλονοῦ-
 ας τοῦ ἀμείψου καὶ αὐτῶν. ἀμυν-
 τας δὲ καὶ σωμαροῦντας τὰ θέρη, μὴ
 κηλαμάας. κηταλιωῆν δὲ καὶ τι-
 να τῶν δραγμάτων, ἔρμαιον εἶναι, ἃ
 εὐρημα τοῖς σπανίζουσι βίου, πρὸς
 διατροφὴν. ὁμοίως δὲ καὶ ἀκλιωῆν
 τὰς ἐπιφυλλίδας τῆς τρύφης, βίς
 πίνησι. ἃ ἰλαιῶνων πῆναι τὸ τοῦ
 κερποῦ πρὸς συλλογὴν τοῖς οὐκ ἔ-
 χουσι μεταλαβῆν ἐξ ἰδίων. οὐ γὰρ
 περὶ αὐτῆς εὐπορία γένοιτο βίς δευ-
 ταις ἐκ τῆς συλλογῆς αὐτῶν ἢ ἄ-
 κριβις, ὅση χάρις ἔλθοι ἐν τῶν δεομέ-
 νων. τὸ τε θείον ἀποδράσθηται τῶν
 γλιῶν προθυμότερον εἰς τῶν ἐπιτρο-
 φῶν τῆς κερπῶν, μὴ πλονομένων
 βῶν καὶ αὐτῶν λυσιτελοῦς, ἀλλὰ ἃ
 ἔχοντων λόγον τῆς διατροφῆς τῆς ἄλ-
 λων. μηδὲ ἀκλιωῆν τὰ σώματα βωδῶν
 ὑπὲρ τῆς ἄλλω, ὅπως τεύχοιεν αὐτῶν σά-
 χνας.

esse non uulgarium, prouidendū est ut nihil possit reprehendi in eis. Metentes autē, & colligentes messes, ne faciant spicilegiū: sed relinquunt etiā nonnullos manipulos, qui profint, & inueniantur ab egentibus uictu, ad alimoniam. similiter etiam relinquuntur relicti racemi, uindemiæ pauperibus. Et oliuetorum prætermittat aliquid fructus ad collectionē, non habentibus percipere ex suis. non enim tantū cōmodum parit dominis ex collectione eorum exacta, quanta gratia ueniet ex egentibus: & numen efficiet terram alacriorē ad alendos fructus, si non prospicient suæ utilitati, sed etiam habebunt rationē alimenti aliorū. Neq; obligent ora bouum in area, cum terūt spi-

χνας. ὃ δὲ δίκαιοι, εἰν εἰργαζομένων τῆ καρ
 πῶσιν σὺ σώφραστοι μέγας, ἢ πονήσαν
 τας πόδι τῶν γένεσιν αὐτῶν. μηδὲ σὺς
 βαδίζοντας τῶ ὁδῶ κωλύει ἀπῆρας
 ὁπώρας ἀκμαζόσης, ἀλλὰ ὑπὸ ζέφυ
 αὐτοῖς ἐμπιπλάσας ὡς ἐξ οἰκείων, καὶ
 ἐγχαίροι τυγχάνωσι, καὶ ξένοι, χαί
 ροντας ὑπὸ τῶ πῆχυν αὐτοῖς μετα
 λαμβάνειν τῶ ὄραίων. μηδὲ μὲν δὲ ἐξέσω
 αὐτοῖς ὑπὸ φέρειν. μηδὲ τρυγῶντι δὲ
 εἰργάζωσαν σὺς ὑπαντάζοντας,
 ἐπεσθίειν ὡρ κομίζοσι εἰς τὰς λίανους.
 ἀδικοι δὲ φθονεῖν ἀγαθῶν ἀπὸ ἡλθοι
 εἰς τὸν βίον καὶ βούλησιν θεοῦ, τοῖς ὑπὸ
 θυμοῖσιν μεταλαμβάνειν φη ὄρας
 αὐτῶν, ἢ ἀκμῆ τε οὔσης, καὶ πῶ δὲ
 δούσης ἀπελθεῖν, ὡς κεχαρισμένον
 αὐτῶν εἶν τῶ θεῷ. καὶ πῶ ἀκαλείτωσαν π
 νὰς λαθεῖν, ὄκνηστας ἀφῆρας ὑπὸ αἰ
 σχιμῆς, ὄντας Ἰσραηλίτας ὡς κοι
 σωνοῦς ἢ δεσποτάς δὲ τῶ συγγέ
 νειαν,

P O L I T I A .

cas : non enim æquū est arcere à fructu eos, qui adiuuerunt, & laborarūt in procreationem eius. Neq; uiatores prohibeant gustare fructus maturos : sed permittatur eis, expleri tanquā suis, siue indigenę sint, siue peregrini, gaudento in permittēdo eis frui maturis . nihil autē liceat eis asportare. Neq; uindemiantes prohibeant obuios uesci ijs quæ ferūt in torcularia . Iniquū est enim inuidere bona, quæ prouenerunt ad uictū ex uoluntate Dei, cupientibus frui tempestiuitate eorū et uigente, & pperante abire ut uisum fuerit Deo: quinetiā exhortent aliquos ut capiant, dubitantes attingere præ uerecundia, si quidem sint Israélite, tanquā socios, & dominos propter cōsan-

d . 3 guinita

νειαν ἀξιοῦντο δὲ ἀνθρώπους ἀ-
 φηγμένους ἀμαχόθεν, τυχῆιν ξηνί-
 ων, ὡρ ὁ θεὸς πρὸς ἑαυτοῖς καὶ ὄ-
 ραν. οὐ γὰρ ἠγνότεον ἀναλώματα,
 ὅσα τις πρὸς ἑαυτῷ λαμβάνειν
 κτλ χησότητα, τὰ θεοῦ χρηνοῦν-
 τῶ τὴν ἀφθονίαν τῆν ἀγαθῶν, οὐ
 μόνον ὑπὲρ ἢ καρπῶσαι, ἀλλὰ καὶ
 διδόναι ἐλεησίμως, καὶ βουλομένης
 ἐμφανίσειν καὶ τοῖς ἄλλοις τῷ φό-
 βῳ ἑαυτοῦ τὴν ἰδίαν εὐνοίαν ποιεῖν
 λαὸν τῆν ἰσραηλιτῆν, καὶ τὴν χη-
 ρηγίαν ἐν εὐδαιμονίας, μεταδύ-
 δόντων καὶ κείνοις αὐτοῖς ἐκ πολ-
 λῶν τὰ ποδῶν τῶν ὁ δὲ πρὸς πα-
 ρὰ ταῦτα, λαβὼν πληγὰς λειπύ-
 στας μιᾷ τεσσαρακοντα τῶ δημο-
 σικοσύνει, ἑπομένῳ ταύτῳ ἀ-
 σχίστω πμωείαν ἐλπίσει, ὅτι δι-
 δόντας τῶ κορθεῖ, ἕβεισε ἢ ἀξί-
 ωμα. καλῶς γὰρ ὑμῖν, πεπειρα-
 μένοις

guinitatem : si sint autē homines
 qui aduenerint alicunde, uolētes
 ut potiant hospitalib. quę Deus
 prębuerit ipsis tempestiuē. Non
 enim putandū est sumptus esse,
 quę quis permittit homini cape
 re per humanitatē, Deo suppedi
 tante copiā bonorum nō solum
 ad fruendum, sed etiam ad dan
 dū liberaliter : & uolente decla
 rare etiam alijs hoc modo suam
 beneuolentiam, & suppeditatio
 nē foelicitatis erga populū Israeli
 tarū cōmunicantium etiā illis ex
 eis quę supersunt ipsis. Qui au
 tem fecerit contra hæc, acceptis
 plagis undequadragenta publi
 co fustuario, perpetiat hanc fo
 dissimam poenā liber, quòd ser
 uiendo lucro leserit dignitatem.
 Nam pulchrum est uobis, exper

μέγιστοι συμφορῶν ἐν αἰγύπτῳ, καὶ κατὰ
 τὴν ὀρημίαν, ποιῆσαι πρᾶνοιαν τῶν
 παρχόντων ἐν τοῖς ὁμοίοις, καὶ τυχεύοντας
 εὐπορίας ἐξ ἑλέει πλοῦσιαι τὸ θεῶν ἀ-
 πομερίζειν τὴν αὐτὴν ταύτην ῥίσι
 δεομένων ἐξ ὁμοῖα πάθους. ταῖς δυνά-
 μεις δεικνύσασαι, ἃς προεῖπερ τελεῖν ἐκεί-
 νων ἔτι, τὴν μὲν τοῖς λούτοις, τὴν
 δ' ἐτόρῃαι πρὸς τὰς εὐνοχίας, συμ-
 φορῶν ζήτων καὶ ἑσπερ ζήτων, εἰς δια-
 νέμειν τῶν ἀναζόντων, γυναιξί τε
 χήραις, καὶ πᾶσι ὀρφανοῖς. τῶν δ' ἄρα
 ὡς ὅτι καὶ πρᾶξι ἐκείνῳ τύχη γενόμε-
 νοι κρομίζετωσαν εἰς ῥιόδον, καὶ εὐλο-
 γήσαντες τὸν θεὸν ἑσπερ τῆ γῆς ἐνεγ-
 καμένης αὐτὰ, τὴν πρᾶξι αὐτοῖς καὶ
 ἑσπερ, ἡν τελέσαντες θυσίας, ἃς ὁ νό-
 μος κελεύει αὐτοῖς ἡν φέρειν, διδόντω
 σαυτὰ πρὸς τὰς ἑσπερ ῥίσι ἱεροῦσι.
 ἐπεὶ δ' ἂν τις ποιήσας ταῦτα, ἐλπίσας
 ἡνωχῶς ταῖς δεικνύσασαι πάντων,
 ἅμα

POLITIA.

tis calamitates in Ægypto, & per
 desertum, gerere curam uersanti
 um in similibus: & adeptos facul
 tatem ex misericordia prouiden
 tiæ Dei, impertiri hanc eandem
 egentibus, ex simili sensu. Præter
 duas decumas, quas præcepi sol
 uere quotannis, alteram leuitis,
 alteram ad epulationes, confera
 tur tertia anno tertio, ad distri
 buendū quæ desunt mulieribus
 uiduis, & omnib. pupillis. Matu
 rorū autem quicquid primum
 cuiq; contigerit prouenisse, fe
 rant in sacrum: & laudato Deo
 pro terra, quæ tulerit illa, quam
 tradidit eis possidendam, per
 fectis sacrificijs, quæ lex iubet
 eis ferre, dent primordia eorum
 sacerdotibus. Cū quis autē, fun
 ctus his, & decumis omnium,
 d s unā

M O S I S

ἅμα τοῖς εἰς σὺ λούιτας, καὶ τὰς εὐ-
 ωχίας τοῖς ἑπαρχαῖς, μέλλῃ ἄπει-
 ναι πρὸς αὐτὸ οἶμαδε, ὡς αἰτίκους
 τὸ τεμνίσματ^ο, εὐχαρισσοῦμαι
 ᾧ τῷ θεῷ, ὅτι ἀπαλλάξας αὐτοὺς ἀπὸ
 τῆς ἕβραως αἰγυπτίων, ἰδωνον αὐτοῖς
 γλυτῶ ἀγαθῶν καὶ πολλῆν καρποῦσας.
 μαρτυράμεν^ο δέ, ὡς τελίσειε τὰς
 δευτέρας καὶ τὸν νόμον μουσείως, αἰ-
 τησάτω τὸ θεόν, ὡς εἶν' ὁμοιωσάντων
 αὐτῷ εὐμενῆ ἑβραίων, καὶ ὁμοιωσάντων
 κοινῇ πάντων ἑβραίοις, φυλάττουσα
 ἡ ἀγαθὰ ἃ ἰδωνον αὐτοῖς, προσκλή-
 σεας δέ ὅσα δύνανται χαρίζεας. γὰρ
 μείτωσαν ἡ γῆνομοι ἐν ὧρα γὰρ
 πᾶσι τοῖς ἑβραίοις ἀγαθῶν γονίων.
 ὃ ἢ μὴ μέλλω ἀγαθῶν πᾶσιν ἑβραίοις,
 γυνύσσω σιωοικῶσα ἄλλω, μηδέλοι
 πᾶσιν τὸ πρότορον αὐτῶ ἄνδρα. τοῖς
 δέ ἑβραίοις μὴ γαμείας δούλας,
 μηδ' αὐτῶν ἐκβιάζονται πρὸς ἑσῶν
 ἑσῶν

P O L I T I A.

unà cū eis quæ pertinent ad leuitas, & executus epulationes primitijs, abiturus est ad se domū, stans cōtra delubrū gratias agat Deo, q̄ liberatis ab iniuria Ægyptiorū, dederit eis terram bonā et multā fruendam: testatusq̄ se se peregisse decumas ex legibus Moyſis, oret Deū ut sit semper sibi propitius & secundus, et pergat cōmuniter omnibus Hebræis seruire bona quę dedit eis, adijciatq̄ quæcunq̄ potest largiri. Ducant autē uxores progressi ad ætatem cōnubij, uirgines, liberas, bonorum parentum, non ducturus autem uirginem, ne sibi copulet degentem cum alio, neq̄ quæ reliquerit suum priorē uirū. Liberi autē ne ducant seruas, etiam si qui impellantur ad hoc
 præ

*De matrimonijs.
 Hec non omnib. sed pontificibus præcepit Moyses.*

μηδεμίαν ἐξουσίαν ἔχοντος ἰκείνου
 ἀποπέμπεσθαι αὐτῷ, πλὴν εἰ μὴ
 πρῶτοι αὐτῷ μεγάλας αἰτίας, καὶ
 πρὸς ἅς ὁδ' ἀντειπεῖρ δυνθεῖν. Ἐ
 δὲ ἐπὶ γενεῇ αἰτίων καὶ διαβολῆν,
 ὁμηρῶς καὶ πλοπιτῶς, ἐκτίνετω
 πρόσμορ λαμβάων τεσαράκον
 τε πληγὰς, μιᾶς λεπύσης, ἢ ἀπο
 πνέτω τῷ πατρὶ πνυτήκοντα σί
 κλους. ἀν δ' ἐλέγξῃ τῷ παιδίσκηρ
 ἐφθαρμίνην, κατὰ δυνάδω ὄρα μὴ δι
 κῶς τ' μὴ προσλῶσαι σωφρόνως τ'
 πρῶθνίας ἀχει νομίμων γάμων. ἀν ἣ
 γαλμημένη ἐξ ἱερίων, καὶ ἰδω ζῶσα.
 ὄσων πνι δύο γυναικῶν, ἢ τ' ἑτέρας
 μὴ κείνης ἢ σφόδρα τιμῆ ἢ εὐνοίας,
 ἢ δὲ ἔρωτα ἢ κάλλος, ἢ κατ' ἄλληρ αἰ
 τῶν, τ' δὲ ἑτόρας τυγχανούσης ἐν
 ἐλάτῳι μείρα, ἀν ὁ πᾶς γινόμενος
 ἐκ τ' ἀγαπωμένης, νεώτερος ὦν τῷ
 φώτος ἐκ τ' ἑτέρας, ἀξιοί τυγχά
 νειμ

P O L I T I A .

nullam potestatem habentem dimit-
 tendam, nisi si præbeat ei ma-
 gnas causas, & quibus neque con-
 tradici possit. Quod si imposue-
 rit crimem & calumniam audacter,
 & temere, det poenas, acceptis
 undequadragesima plagis, & sol-
 uat patri quinquagesima siclos.
 Sin autem coarguerit puellam cor-
 ruptam, lapidetur, si quidem sit po-
 pularis, quod non defenderit pru-
 denter uirginitatem usque ad legiti-
 mas nuptias: sin nata sit ex sacer-
 dotibus, cremetur uiua. Si cui sint
 duæ uxores, & altera sit in ma-
 gno honore & beneuolentia, aut
 propter amorem, aut pulchritu-
 dinem, aut ob aliam causam: alte-
 ra autem sit in deteriore conditione:
 si puer natus ex dilecta, iunior
 procreato ex altera, uelit adipis-
 ci præ

M O S I S

ναι τῶν πρεσβυτέρων, ἵνα τὴν εὐνοίαν
 τοῦ πατρὸς πρὸς τὴν μητέρα, ὡς τε
 λαμβάνειν διπλοῦν ἢ μὲν ὅτι
 πατρῶας οὐσίας (ὅσα γὰρ δεῖται
 ξάμνην ἢ τοῖς νόμοις) μὴ συγκεχωρη
 ᾖ. ἄδικον γὰρ, ἢ πρεσβυτέρου
 τῆ γυναικὶ εὐδοκίαν τῶν ὀφειλομένων
 αὐτῷ πρὸς τὴν διατίσει τοῦ πατρὸς,
 ὅτι ἤπιον αὐτῷ τὰ τῆ μητρὸς. ὁ φθεί
 ρας κέρλι κατὰ γυναικὴν ἄλλω,
 εἰ μὴ πείσας καὶ λαβῶν συνη
 τόνου πρὸς τὴν φθορὰν, ἀποθνη
 σκέτω (ὡς αὐτῆ). ἱερότοροι γὰρ ὁμοί
 ως πονηροί. ὁ μὲν, πείσας τὴν κέρλι
 ἐκουσίως ἔπομεναι ἢ ἀίχισον, καὶ
 προπηγῆσαι ὅσα τὸ ἐλευθέρου γα
 μου. ἢ δὲ, πεισάσαι πρὸς αὐτῆ
 τὴν πρὸς τὴν ἕβειν δὲ ἡδονῆν, ἢ
 ἵνα κέρλι. ἵαν δὲ πρὸς πεσῶν μό
 νη πρὸς βίασηται, μηδενὸς πρὸντ
 βοηθῶ, μόνον ἀποθνησκέτω. ὁ φθεί
 ρας

POLITIA.

ci prerogatiuam ætatis, propter beneuolentiã patris erga matrẽ, ut teneat duplicẽ partem rei paternæ (hoc enim statui in legibus) ne permittat̃. Iniquum est enim, grandiorẽ natu priuari eis quæ ei debentur ex testatione patris, quoniã superet̃ in genere materno. Qui corruperit puellã desponsam alteri, siquidem persuasam et cõsentientem ad corruptelam, moriatur cū ea. nam uterq̃ iuxtà nequã est: ille qui persuaserit puellæ, ultro subire rẽ turpissimã, & antepondere eã libero coniugio: hæc, quæ fuerit persuasa, ut præberet se ad flagitiũ propter uoluptatem, aut propter lucrũ. Sin autẽ nactus solã alicubi, uiolauerit, nullo præfente defensore, solus moriatur. Qui corrupere rit

M O S I S

ρας πρὸς τὸν μήπω καταγενημέ
 νην, αὐτὸς γαμείτω. ἢρ δὲ μὴ δό-
 ξη τῷ πατρὶ τῷ κέρως συνοικίσει
 αὐτῷ, καταβαλλίτω πρὸς τὴν κού-
 σίκλου τῷ πμῆρ τῷ ὑβρεως. βου-
 λόμην δὲ διαζουχθῆναι γυναι-
 κὸς τῷ συνοικούσης, καθ' ἃς δι-
 ποῦν αἰτίας (πρὸς αὐτῶν ἀνδρῶν γι-
 νοῦν τῶν ἀνθρώπων) ἰσχυραῖσθε μὴ
 γραμμασι ποῦν τῷ μηδέποτε σω-
 θεῖν. οὕτως γὰρ αὐτῶν λαβοὶ ἐξουσίαν
 συνοικεῖν ἐτόρῳ. πρότορον γὰρ οὐκ
 ἐφεύγει. εἰ δὲ κακοθεῖν καὶ πρὸς ἐ-
 κείνον, ἢ αὐτῷ τελευτήσαντος ὁ πρό-
 τερος θελήσει γαμῆν, μὴ ἐξεῖναι αὐ-
 τῷ ἐπανιχνῆσαι. τῷ ἀτεκνον, τετελευ-
 τηότος ἀνδρὸς αὐτῷ, ὁ ἀδελφὸς ἐκεί-
 νος γαμείτω, καὶ τρεφέτω διαδοχῶν
 τῷ κλήσθ' ἢ τῷ παῖδι γνόμενον καλέ-
 σεσ' ὄνομα τῷ τελευτήσαντος. εἴθε γὰρ
 γνόμενον λυσιτελήσῃ ὑμῖν δημο-
 σίοις,

POLITIA.

rit uirginem, nondū desponsam,
 ipse ducat eam in matrimonium.
 Quod si nō uideatur patri puel-
 læ eam collocare illi, pēdat quin-
 quaginta siclos, mulctam iniurię.
 Qui uolet facere diuortium cum
 uxore habitante secum, ob quas-
 cunq; causas (multæ autem tales
 accidunt hominibus) confirmet
 literis, se nunquam rem habuisse
 cum ea. Sic enim accipiet potesta-
 tem habitandi cum alio. prius e-
 nim nefas. Quod si male habeat
 etiã apud illum, aut eo uita de-
 functo, prior uelit eam ducere,
 ne liceat ei reuenire. Carentem li-
 beris, defuncto uiro eius, frater il-
 lius ducat, & nutriat in successio-
 nem hereditatis puerum natum,
 uocatum nomine mortui. Hoc
 enim si fiat, erit etiã ex repu-
 e 2 blica,

M O S I S

σίοις, τὸ οἶκον οὐκ ἐλείπντων καὶ τῶν
 χρημάτων μερόντων βίαι συγγενέσι.
 καὶ οἷσφι κερδοσὶ μὲν τῆς συμφορᾶς ταῖς
 γυναιξί, βίαι ἔγγιστα (σωοικῶσαι) πρὸς
 τῶν ἀνδρῶν. εἰάν δὲ ὁ ἀδελφὸς μὴ
 βούληται γαμῆν, ἢ γυνὴ ἐλθῶσα ^{εἰς}
 τὴν γορθοσίαν, μαρτυράτω, ὅτι μὴ
 προσδέχοιτο αὐτὴν βουλομένη μὲν
 εἰσελθεῖν τὸ οἶκον, καὶ τεκνοῦν ἐξ αὐτοῦ,
 ὑβρίζων τὴν μνήμην ἀδελφοῦ τεθνή-
 κωτος. ὁρῶσα δὲ τὴν γορθοσίαν
 εἴτε ποίαν αἰτίαν ἀλλοξίως ἔχει πρὸς
 τὴν γάμον, αὐτὴ λέγει μικρὰν, αὐτὴ
 μείζω, ἔρεπέτω πρὸς ταῦτα. ἢ γυνὴ
 δὲ τὸν ἀδελφόν, ἔπολύσασα αὐτὴν
 τὰ σάνδαλα, καὶ πῆξασα αὐτὴν εἰς
 τὸ πρόσωπον, λέγεται ἄξιον εἶναι τυγ-
 χανῆναι πρὸς αὐτὴν, ὑβρίσαντα τὴν
 μνήμην τοῦ κερτιχομένου. καὶ ὁ
 μὲν ἀπειτῶν ἐκ τῆς γορθοσίας, ἔχωρ
 τοῦτ' ὄνειδος πρὸς ἅπαντα τὴν
 βίον.

blica, familijs non deficientibus,
 & facultatibus manentibus co-
 gnatis; et afferet alleuationem ca-
 lamitatis foeminis habitantibus
 cum proximis priorū uirorum.
 Quòd si frater nolit eam duce-
 re, mulier conuento senatu testi-
 ficetur hoc, illum non admittere
 se, uolentem manere in familia,
 & liberos gignere ex eo, ledētem
 memoriā fratris mortui. Interro-
 gante autē senatu, ob quam cau-
 sam abhorreat à matrimonio,
 siue dixerit paruum, siue maio-
 rem, inclinet eò: uxor autem fra-
 tris, detractis ei calceis, et conspu-
 ens faciem eius, dicat dignū esse
 qui habeat hæc à se, qui quidem
 læserit memoriam defuncti. atq;
 ille quidem abeat ex senatu, ha-
 bens hoc probrum in omnem
 e 3 uitam.

M O S I S

βίον. ἢ δὲ γαμείδω τινὶ ὡπρ' αὐβου
 ληθῆ τῶν δεομγῶν. αὐ δὲ πῖς λαλ-
 βη πρῶτον ἀχμάλωτον, αὐτε κὴ γε
 γαμημγῆν, βουλομγῶ σιωοικῆν,
 μὴ πρότορον ἐξέσω ἀπτεοτα δυνῆς
 καὶ κοινωνίας, πρὶν ἢ αὐτῶν ξηραμέ-
 νην, ἀναλαβοῦσαρ σχῆμα πγῆθινον,
 ἀκρεβλυῆσαι συγγῆεις καὶ φίλους
 σοῦ ἀκρωλότας ἐν τῇ μάχῃ, ὅπως
 κορέσασα ἔλυπην ὅρ' ἐπ' αὐτοῖς, οὐ-
 τως ἐπέταξα βραπῆ ἐπ' εὐωχίας κὴ γά-
 μος. εἶν καὶ χαλὸν κὴ δίκαιον, πρῶτα
 λαμβάνοντα παιδοποιὸν θεραπείην
 ἔβλητ' αὐτ', ἀλλὰ μὴ ἀμελεῖν τὴν
 κεχαισομγῆσ κατ' αὐτῶν, δῶκον-
 τα μόνον τῶν ἰδίαν ἡδονῆν. δελθα-
 σων ἢ βιάκοντα ἡμερῶν ἢ τῶ πγῆθῃ
 (αὐτῶ γ' αὐταρῆς ὅς φρονίμοις ἢ
 τοῖς δακρυοῖς τῶν φιλτάτων) τό-
 τε χορεῖν ἢ τὸ γάμον. εἰ δ' ἐμπλη-
 ρεῖς τὴν ὑπὸνμίας, ἔπερηφάνουσερ
 ἔχειρ

uitā. Illa autem nubat cuiuscūq; uo-
luerit poscēti. Si quis ceperit uir-
ginem captiuā, siue etiā nuptam,
uolenti cum ea consuetudinem
habere, ne prius liceat attingere
lectū, & congressionē, quā ipsa
tonsa, sumpto habitu lugubri, lu-
xerit cognatos et amicos qui pe-
rierint in prælio, ut cū fatiauerit
dolorem, quem capiet ex illis, ita
demum conuertat se ad epulas
& nuptias. est enim pulchrum et
æquum, asciscentem matronam,
mederi uoluntati eius, non negli-
gere gratiam eius, persequendo
tantum suam uoluptatem. Præ-
teritis autem triginta diebus in
luctu (hæ enim satis sunt sobrijs
ad deplorationē charissimorū)
tunc habeat matrimoniū. Quod
si expletus libidine, fastidiuerit

ἔχων αὐτῷ γαμετῶν, μὴ ἔχῃτω
 καρτ' ἐξουσίαν καρταδελῶν αὐτῶν,
 ἀλλ' ἀπείτω ὅπην βούλεται, εἴθε ἔν-
 χουσα ἰλδύθρορ. ὅσοι δ' αὖ τῶν νεώ-
 τέρων ποδιφρονῶσι σὺ γονεῖς, καὶ
 μὴ ἐμωσιρ αὐτοῖς πμῆρ, ἢ δὲ αἰ-
 σχωῶν, ἢ δὲ σῶν σῶν ἐξυβεῖζοντ' εἰς
 εἰς αὐσὺ, πρῶτον μὲν οἱ πατέρ' εἰς
 νθετῆτ' ὡσαρ αὐσὺ λόγοις (οὔτοι εἰ-
 πεφύησιν αὐτάρκεις διηγεσάι) λέ-
 γοντ' εἰς σωελθῆρ ἀλλήλοισ εἰς ἔν-
 νεγε ἡδονῆς, εἴθε τ' αὐξήσεως τῶν
 χερμάτων, τῶν ὑπαρχόντων ἐν
 τόροις γῆνομενῶν κοινῶν, ἀλλ' ὅπως
 τύχῃσιρ παιδῶν, οἱ γηρωκομίσου-
 σιν αὐσὺ, εἴ πῃ αὐτ' ἐξουσιρ ὡρ δέ-
 ωνται. γῆνομενῶν δὲ γε ἀγάμενοι
 εἴθε σπονδῆς ἀνεθρέψαμεν, μὲν χα-
 ρᾶς, εἴ μὲν τ' εἰδέναι τῶν μεγίστων
 χαρῆν τῷ θεῷ, μηδενὸς φειδῶ ποι-
 ούμενοι τοῖς εἰδοξάντων εἰς χερσὶ
 μου

POLITIA.

habere eam cōiugem, ne habeat
 potestātē faciendī eam seruā: sed
 abeat quo' uolet, hoc habēs libe-
 rum. Qui uerò adolescentū con- *De contu-*
 tēnent parentes, & non tribuent *macibus in*
 eis honorem aut uerecundia, aut *parentes.*
 de industria contumeliosi in eos:
 primū patres castigent eos uer-
 bis (hi enim solent esse idonei iu-
 dices) dicentes sese congressos
 esse inter se, nō causa uoluptatis,
 neq; amplificationis facultatum,
 rebus utriusq; factis communi-
 bus: sed ut adipiscerentur libe-
 ros, qui nutrirēt ipsos in senectu-
 te, & à quibus haberent ea qui-
 bus indigerent. Natum quidem
 sublatum diligenter educauimus
 cum lætitia: & habentes maxi-
 mam gratiam Deo, nulli rei par-
 centes, quæ modo uideretur uti-
 lis esse

μου εἰς τὴν σὺν σωτηρίαν, καὶ παι
 δία τῶν ἀρίστων. νῦν δὲ (δίδει γὰρ νέ
 μειρ συγγνώμη ἐφ' ἁμαρτήμασι νέ
 ων) ἀποχρήσοι ὅσα ὀλιγόρησας ἦ π
 μῆς εἰς ἡμᾶς, καὶ μεταβαλῶ πρὸς
 σωφρονέσδρον, λογισάμενοι καὶ τ
 θεὸν χαλεπῶς ἔχειν ὑπὲρ τοῖς πολ
 μωμένοις εἰς πατόρας, ὅτι καὶ αὐ
 τὸς ἄξιό πατὴρ τοῦ πάντος γένους
 ἀνθρώπων, καὶ δοκεῖ σὺν ἀπιδόσει
 τοῖς ἔχουσι τὴν αὐτὴν προσήγορίαν
 αὐτῷ, ὅτι τυγχάνοντων πρὸς τὴν παί
 δω ὡν προσήγορον αὐτοῖς. Ἐνόμοι
 γίνεται ἀπὸ ἀίτητοῦ κολασῆς τῶν
 ποιούτων, ὅτι σὺ μὴ φρασεῖς. καὶ
 μὴ ἔα αὐτάδου τῶν νέων θρασυ
 σιὰν τοῖς, ἀπαλαττίσασα τ
 ὀνειδῶν ὑπὲρ τοῖς ἠγνοημένοις. οὕτως
 γὰρ ὅτε νομοθέτης εἶν ἄγαθός, καὶ
 οἱ πατόρες εὐτυχεῖς, οὐκ ἐπει
 δόντες ὅτι ἦν κολαζόμενον, οὐτε
 θυγα

POLITIA.

lis esse ad salutem tuam, & disciplinam rerum optimarū. Nunc (oportet enim dare ueniam peccatis iuuenum) satis habe, hactenus contempsisse honorem erga nos; et redi ad sanitatem, considera etiam Deum moleste ferre ea quæ cōmittunt aduersum patres: quoniam & ipse est pater totius generis hominum, & uideatur lædi in eis qui habent eandem appellationem cum ipso, non obtinentibus à liberis quæ debebantur eis: & lex est inexorabilis uindex taliū, quam tu ne expertus fueris. Ac si quidem improbitas adolescentum sanata fuerit his, liberentur probris oberrata. Ita enim et legislator erit bonus, & patres fortunati, qui non uiderint neq; filium puniri, neq; filiam.

θυγατῶρα. εἰ δὲ οἱ λόγοι πᾶς αὐ-
 τῶν, καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ σωφρο-
 νεῖν, ἢ μηδὲν εἶναι φανώσιμ, πρὶν
 εἰ δὲ σὺ νόμους ἔχθρους ἀσπόν-
 δους τοῖς συνεχίσι πολήμασι
 κατὰ τῶν γονέων, καταλύεισθε,
 προσαχθεῖς ὑπὸ αὐτῶν φύτων
 ἔξω τῆς πόλεως, τοῦ πλήθους ἐπι-
 μένου. καὶ μείνας δὲ ὅλης τῆς ἡ-
 μόρας εἰς τὴν θίαν τῶν ἀπάν-
 των, βαπτέσθε νυκτός. οὕτως καὶ οἱ
 κατακειθέντες ἀνακρεθιῶναι ὑπὸ
 τῶν νόμων ὀπωσοῦν. βαπτέσθωσαν
 δὲ καὶ οἱ πολέμιοι, καὶ μηδὲ εἰς νε-
 κρὸς κείσθω ἄμοισθε γῆς, πυνύων
 πμωρίαν πᾶσαιτόρω τοῦ δικαίου.
 ἐξέσω δὲ δανείζειν ὑπὸ τούτοις μη-
 δικῆν ἰβραϊῶν, μήτε βρωτῶν, μήτε πο-
 τῶν. ἔσθ' ἄρα δικαίον, σὺς ὁμοφύλους
 προσοδύεσθε τὰς τύχας, ἀλλὰ
 βοηθήσαντα ταῖς χεῖραις αὐτῶν, νομί-
 ζειν

POLITIA.

filiam. Sin autem uerba eorum
 & disciplina resipiscendi nihil
 proficere uideantur, sed faciat le-
 ges hostes implacabiles, continu-
 is facinoribus contra parentes, la-
 pidetur productus ab ijs ipsis
 extra urbē, multitudine sequen-
 te. & cum manserit per totum
 diem ad spectaculum omnium,
 sepeliatur noctu. Sic etiam, qui
 fuerint condemnati rei capitalis
 legibus quoquo modo. Sepeliā-
 tur etiam hostes, nec ullus mor-
 tuus iaceat expers terræ, dans
 pœnas præter æquum. Ne lice-
 at autem dare ad usuram ulli He *De usura.*
 bræorum, neq; cibum, neq; poti-
 onem. non enim æquum est, ho-
 mines eiusdem generis conuer-
 tere in utilitatem fortunas: sed o-
 pitulatum necessitati eius, existi-
 mare

ζειρκόρδιΘ εἰν τλώ τ' εὐχαισί
 ἀνέκείνωμ, καὶ τλώ ἀμοιβίω τλώ γε
 νησομγίλω πῶα το θεοῦ ὑπὶ τῆ χρεσό
 τηπ.οὶ δὲ λαβόντες εἴτε ἀργύρεα,
 εἴτε πινὰ τῶν καρπῶν ὑγρῶν, ἢ ξη
 ρῶν, καὶ τοῦ τῶν χρεσηγυσάντων αὐ
 τοῖς πῶα τοῦ θεοῦ, νομίζοντες, μεθ'
 ἡδονῆς ἀποσιδ'ότωσαμ βίσι δουσίμ,
 ὡσπερ ἀποθέμνιοι εἰς τὰ αὐτ', καὶ πᾶ
 λιμ'έξοντες, εἰ δισθεῖην. ἀνδὲ αἰαι
 σχωθῶσι ποδὶ τλώ ἀπόδοσι, μὴ ἐγ
 χυριάζειμ βαδίζοντες πρὸς τηρ
 οἰκίαν, πρὶν ἢ δίκη γῆνται ποδὶ τού
 του. ἢ δὲ ἐνέχυρον αἰτῆμ'έξω, καὶ
 ἢρ'ὀφείλοντα νομίζειμ δ' αὐτοῖ, μὴ
 δὲμ ἀντιλέγοντα τῶ ἡκοντιέω' αὐτ'
 μηδὲ βοηθείας τ' νόμου. καὶ μὲν ὁ ἐνε
 χυσιασμογίΘ ἢ εὐπορΘ, ὁ δ' ἀνε
 κωςκατέχετω ὅσα μίχει τ' ἀκρό
 σεως. αὐ δὲ πρῆνς, ἀποπιθέτω πρὶν
 δισμορ ἡλίου, καὶ μάλιστα αὐ ἢ
 ἐνέχυρον

POLITIA.

mare lucrum esse & gratiarum actionem illius, & remuneracionem consecuturam à Deo ob humanitatem. Qui autem mutua- *De mutu-*
 ti sunt aut argentum, aut aliquid *ando.*
 fructuū humidorū, siccorū ue,
 arbitrato eorum qui suppeditauerūt eis à Deo, referentes, cum uoluptate reddant creditoribus, quasi deponētes apud seipfos: & rursus habituri, si egeat. Quod si impudentes sint in redditione, ne pignerētur aggressi domum, priusquam iudicium fiat de eo. Pignus autem petant foris, et debitor ipse ferat, nihil contrā dicens, aggredienti se cum auxilio legis. Ac si qui pignerauit, sit locuples, creditor retineat id usq; ad redditionem. Sin pauper, referat ante occasum solis, præsertim si
 pignus

ἐνέχυρον ἢ ἰμάτιον, ὅπως ἴδωσ' ἔ-
 χη εἰς ὑπνον, τοῖ θεοῖ φύσει νέμον-
 τ' ἔλεον τῆς πενομενῶν. μύλλω
 δὲ καὶ τὰ σκόνη ποδὶ ταύτῃ, μὴ
 ἐξεῖναι λαμβάνειν ἐνέχυρον, μὴ
 σόβωνται καὶ τῶ ὀργαίων πρὸς τὰ
 σιτία, μηδὲ τι πάθωσι τῶ χερσῶ-
 νων ἕω' ἐνδείας. ὑπὶ μὲν κλοπῆ
 τοῦ ἀθρώπου ζημία ἕσω θανάτῳ.
 ὁ δὲ ὑφελόμενῳ χρυσόν, ἢ ἀργυ-
 ρον, ἀκρπινύτω ἢ διπλοῦ. τίς
 δὲ κτεῖνας ὑπὶ εἴς κλεπτομενῶν
 κατ' οἶκον, ἀθῶτ' ἕσω, καὶ εἰ
 πρὸς διωρύγματι τειχίου. ὁ κλέ-
 τας δὲ βόσκημα, ἀποπινύτω τὴν
 ζημίαν τετραπλῶ, πλὴν βοῶν.
 ἕωδ' ἄρῳ δὲ κατὰ βαλέτω πην-
 ταπλῶ. ὁ δὲ ἀπορῶ διαλύσα-
 σται ἢ ὑπὶ τῆμιον, δούλῳ ἕσαι εἰς
 κατὰ δικασμοῖς. πᾶθεῖς δὲ τίς
 ὁμοφύλῳ, δουλοῦέτω ἐξ ἕτη. τῶ
 δὲ ἐβδ'

POLITIA.

pignus sit uestimentum, ut id habeat ad somnum, Deo naturatri buente misericordiam pauperibus. Molam autem, et instrumentum eius, ne liceat capere pignori, ne priuentur etiam instrumentis pertinentibus ad uictum, ne uicquid patiantur grauius, præ egestate. In furto hominis poena esto *De furtis.* mors. Qui autem furripuerit aurum, aut argentum, reddat duplum. Si quis interfecerit in rebus furripiendis domi, esto inultus, etiam si in suffodiendo pariete. furatus autem pecudem, rependat damnum quadruplo, præter bouem: nam pro hoc reddat quintuplum. Qui uero non erit soluenda mulctæ, erit seruus eis, secundum quos iudicatum erit. Venditus, quis consanguineo, f seruiat

M O S I S

δὲ ἐβλόμα ἰλσὺθερος ἀφείδω. ἐὰν
 δὲ τέκνα γνομῆς αὐτὰ ἐκ δ' ἄλης,
 πρὸς τῷ περὶ αὐτῶν βέλῃ τῃ δουλοῦ
 εἰρ, δὲ τῷ εὐνοίαν, ἢ τῷ φιλοσοφ
 γίαν πρὸς τὰ οἰκεία, ἰλσὺθερόσω,
 ἔγνωτ' ἰοβήλῃ (ὅστι δὲ ἔγνωτ' ὡς
 τῆκοςός) ἀπαγομένος ἢ τὰ τέκνα, ἢ
 τῷ γνοῦσθαι ἰλσὺθεραν. ἐὰν δὲ τις
 εὐρηκῆσθ' ὁδὸν, ἢ χρυσίον, ἢ ἀργύρι
 ον, ἀφείδω, ἢ πρὸς τῆς ἀπλωλεκό
 τα, ἢ κηρύξας τ' τόπον ἢ ὡ εὐρεῖν, ἢ
 ἀγαθὴν ἔπολαμβάνωρ τῷ ὠφέλι
 ον ἐκ τ' ζημίας ἑτέρας. ὁμοίως ἢ πρὸς
 βοσκημάτων οἷς αὐτὸς ἔντυχον πλα
 νωμένοις ἢ τ' ὄρημῖαν, τ' κούρῃ μὴ
 εὐρεθῆντος, φυλαττέτω παρ' αὐτῷ,
 μαρτυράμενος ἔρ θεὸν μὴ νοσοφίσεας
 ἀλόφια. μὴ ἐξείναι δὲ τινὶ παρῆ
 ναι κτῶν ἢ ἀκοπαθουῶτων, πεπῶ
 κῶτων ἢ πηλῶ ὡς χειμῶνος. σιω
 πῶσθε δὲ, καὶ βοηθεῖν, ἢ γησα
 μνον

POLITIA.

seruiat sex annos, septimo manu-
mittatur. Quòd si filio nato ei ex
serua, apud emptorē uelit serui-
re propter beneuolentiã & cha-
ritatem erga sua, liberetur anno
Iubilis (est aut̃ annus quinquage-
simus) abducens & liberos, & u-
xorem liberã. Si quis reperit *Dereper-*
in uia, aut aurum, aut argentum, *tis.*
reddat, quęsito eo qui perdidit,
et prædicato loco in quo reperit,
non bonam ducens utilitatem
ex damno alterius. Similiter eti-
am de pecudibus in quas aliquis
inciderit, errantes in deserto, do-
mino non statim inuento, seruet
apud se, testatus Deum, se non
auertisse aliena. Ne liceat cuiquã
præterire iumenta afflicta, colla-
psa in luto propter tempestatē,
sed succurrat, & subueniat, existi-

ρύον ἔρ τήνον οἰκείον. μινύειρ
 δέ καὶ τὰς ὁδοὺς τοῖς ἀγνοῶσι,
 καὶ μὴ θηρωμένους αὐτοῖς γέλωτα,
 πλάνη ἐμπροδίζῃ τῷ χρεῖαι ἰτέρῃ.
 ὁμοίως μηδέ τις βλασφημεῖτω
 ἔρ ἀπύτα, καὶ ἔρ ἔννιόν. πληγείσ
 τις ἐν μάχῃ, ὅτρου μὴ σίδηρῃ,
 παραχρήμα μὲν ἐκδικεῖσθω, τοῦ
 πεπληγῶτῃ παθόντῃ ταῦτόν.
 αὐ δέ νομοθεῖς παρ ἑαυτῶν, καὶ
 νοσήσας ὑπὲρ πλείονας ἡμέρας, ἔ
 πειτα ἀποθανῆ, ὁ πλήξας ἔσω ἀ
 θῶτῃ. σωθῆντῃ δέ, καὶ λαπα
 νήσαντῃ πολλά εἰς νοσηλίαν,
 ἀποπνύτω πάνθ ὅσα ἀνήλωσεν
 παρὰ ἔρ χρόνον ἢ κατακλι
 σεως, καὶ ὅσα ἔδωκεν τοῖς ἰα
 τροῖς. ὁ λακτίσας γυναικα ἔγνη
 ον, αὐ μὲν ἢ γυνὴ ἕξαμβλώση, ζῆ
 μειούσθω χρέμασιν ἕπὸ τῶν δι
 κασῶν, ὡς μειώσας ἔρ πλῆθος
 πᾶσά

POLITIA.

mans laborem propriū. Ostendunt etiam uias ignorantibus, ne uel aucupantes sibi risum, errore impediunt commodū alterius. Similiter neque maledicat quisque absenti, neque furdo. Aliquis uulneratus in contentione, ubi nulum fuerit ferrum, continuo uindictetur, eo qui uulnerauerit passus idem. Quod si delatus ad se, et eger fuerit complures dies, deinde mortuus fuerit, percussor esto impunitus. Si autem reualuerit, & insumpserit multa in ægrotationem, soluat omnia quæcunque impendit tempore cubitus, & quæcunque dedit medicis. Qui calce pulsauerit mulierem pregnantem, si quidem mulier fecerit abortum, multetur pecunia à iudicibus, ut qui minuerit populum

De uulneribus illatis.

πρὸς τὴν διαφθορὴν ἐν τῇ γαστρὶ. διδόν-
 θω δὲ καὶ τῷ ἀνδρὶ τὰ γυναικίους χρέ-
 ματα πρὸς αὐτὴν. θνητοκίτης δὲ ἐκ τῆς
 πληγῆς, καὶ αὐτὸς ἀφθνητοκίτης, τὸ νό-
 μος δικαιοῦνται καταβιάσασθαι ψυ-
 χῶν ἀντιψυχῆς. μηδὲ εἰς ἰσραηλιτῶν
 ἐχίτω φάρμακον μήτε θανάσιμον,
 μήτε τῶν πεποιημένων εἰς ἄλλας
 βλάβας. ἐὰν δὲ κεντημένος φωραθῆ,
 τεθνάτω, τοῦτο πάσχων, ὃ δίδηκεν
 αὐτὸν ἐκείνους, καὶ οὐκ ἔστι φάρμακον
 ἢ πρὸς δουλοσυσμῆνον. ὁ πηρώσας πα-
 σχίτω τὰ ὅμοια, σερόμενον οὐ περ
 ἐσίρησε ἄλλοι. πλὴν εἰ μὴ ὁ πεπη-
 ρωμένος ἐβλήσειν λαβεῖν χρέμα-
 τα, τὸ νόμος ποιῶνται κύριον, καὶ συ-
 χωρεῖντος αὐτῶν τὸ πεπρωτότα πη-
 σααδὲς ἢ συμβεβηκὸς αὐτῶν πάσθαι,
 εἰ μὴ βόλεται γενιάς πικρότορον.
 βοῶν πληττόντα ὅτις κίρασι ὁ δεσπό-
 της ἀπροσφατῆτω. εἰ δὲ κτείνῃ τινὰ
 πλῆξας

in corrupto foetu in uentre: det etiam uiro mulieris pecuniam ab se. Mortua autem ex ictu, ipse quoque moriatur, lege censente ponendam esse animam pro anima. Nemo Israelitarum habeat medicamentū neque mortiferum, neque factum ad alias læsiones. Quod si deprehensus fuerit habuisse, moriatur, idem patiens, quo affecisset illos, contra quos medicamentum erat paratum. Qui mutilauerit, patiatur similia, priuatus quo priuauit alium: nisi si forte mutilatus uelit accipere pecuniam, lege dante potestatem, & permittente ei qui passus est, aestimare casum qui ei accidit, nisi uelit esse acerbior. Bouem pe-

De boue

petulco.

tentem cornibus, dominus iugu-

let. Quod si interfecerit aliquem

f 4

percus-

πλήξας ἐφ' ἄλλωσ, αὐτοῖς ᾧ καταλοῦ
 θείσ ἀκροθυσηκέτω, κατηξιωμένος
 μηδ' εἰς τροφίω εἶν εὐχρηστος. ἐὰν ἡ ὁ
 δεσποτικῆς ἐλέγχεθ' προσφιλῶσ τὴν φύ
 σιν αὐτῶ, ἢ μὴ φυλαξάμενος, ἐὰν
 ἡσθησκέτω, ὡσ γεγενημένος αἴπιος
 τῶ ἀνηρημεθῶ ἐπὶ τῶ βοός. ἐὰν ἡ βῆσ
 ἀκροθυση δόλομ, ἢ θεράπαιναρ, αὐ
 τοῖς ᾧ καταλιθόσθω, ὁ κύριος ἡ τῶ βοός
 ἀκροθυση τῶ ξιάκουτα σίλησ τῶ δε
 σποτικῆ τῶ ἀνηρημεθῶσ. ἐὰν δὲ βῆσ οὐ
 τῶσ πληγείσ ἀκροθυση, ἢ ὁ τεθνεὼσ ἢ
 ὁ πλήξας πωλείσθωσ, ἢ οἱ δεσπο
 τικῆ αὐτῶ δεινυμείσθωσ τῶ πμῆμ
 τῶ ἀμφοτοθῶσ. οἱ ὁρύξαντ δὲ φρέ
 αρ, ἢ λάκκορ, ποιείσθωσαν ἰπὶ με
 λείσ, ὡσ τε ἔχθρ κελεισμεθῶσ ἰπὶ βο
 λάεισ ἀνίδωσ, ὅχ ὅπωσ τινείσ εἶρ
 γοινοῦσ ὑδρείασ, ἀλλ' ἵνα μηδ' εἰσ κίν
 δωσ ἢ ὡσ ἐμπεσομένοισ. εἰ δ' αὐτῶ βο
 σκημα τινὸσ ἐμπεσοῦμ εἰσ τοιοῦτο
 ὄρυγμα

POLITIA.

percussum in area, ipse lapidatus
 moriatur, iudicatus ne ad cibum
 quidem esse utilis. Quòd si domi-
 nus coarguitur antè sciuisse natu-
 ram eius, neq; custodiuisse, ipse
 quoq; moriatur, utpote qui fue-
 rit causa necati à boue. Sin autem
 bos occiderit seruum, aut ancil-
 lam, ipse quidē lapidet: dominus
 autem bouis pendat triginta si-
 clos, domino interempti. Quod
 si bos ita ictus mortuus fuerit, &
 mortuus & percussor uendan-
 tur, & domini eorū diuidant pre-
 cium amborū. Qui foderint pu-
 teum, aut foueam, adhibeant dili-

*De foueā
 periculo-
 sis.*

gentiam ut habeant ea clausa, im-
 positis tabulis, non ut ulli arce-
 antur aquatione: sed ut nullum
 periculū sit, si qui incidant. Quòd
 si pecus alicuius delapsum in talē

f 5 scrobem

ὄρυγμα μὴ κλεισὸν, διαφθαρέν, καὶ
 ταβαλίτω τῷ πμῶ τῷ δ' εὐόπῃ
 αὐτοῦ. ποδβαλίω δὲ καὶ τοῖς σέ-
 γοισι, ἀπόρως ὄντα ἀντὶ τείχεος,
 οὐκ ἔασει τινὰς ἀρκυλιασθέντας ἀρ-
 βάλλεσθαι. ὁ δὲ πῶλαβὼν πῶλαβ
 παθήκω; ἀξιούτω φυλακῆς, ὡς
 πόριερόν τι καὶ θεῖον χεῖμα. καὶ μη-
 δεις σωθεῖν ἀρσερέσθαι ἔμπεπι-
 σθέντα, μήτε ἀνῆς, μήτε γυνή.
 μηδ' εἰ μέλλοι κερδαίνειν χευστόν
 ἀπείρομ, καὶ ταφρονδρ τῷ μηδ' ἴνα
 εἶν ἔμ ἐξελέγχοντα. καὶ ὅλα μ' γὰρ
 προσῆκν' ἴνα σομ δὲ πῶλαβ, ἐπιστά-
 μνον ἔμ (σωφδὸς ἔμ αὐτῷ. καὶ αὐτῷ ἀρ-
 κέμνος μάρτυς ποιείτω πάντα, ἀπα-
 ρίξει αὐτῷ ἔπαινον πῶ ἄλλωμ. μάλι-
 σα δὲ φοβέμνος ἔμ θεόν, ὅμ δ' εἰς
 πονηρὸς ὡμ λαυθαίφ. εἰ ἴ' ὁ πωιδουθεῖς
 μηδὲμ ἐπίβουλον δρῶμ ἀπρλίσειν,
 ἀφικόμνος πῶ σοῦ ἐπ' ἄκριτας, ὁμ
 νύτω

POLITIA.

scrobem, non clausam, fuerit
 corruptum, soluat precium eius
 domino. Circudentur autem
 etiam tectis, quæ implentia uicem *De loricis*
 parietis, non sinant ullos deuolu- *teclorum.*
 tos perdi. Qui accepit depositū, *De deposti-*
 habeat in custodia tanquam rem *to.*
 quandā sacram & diuinam: neq̃
 quisquam consentiat fraudare
 eum qui deposuit, neq̃ uir, neq̃
 mulier, non si lucraturus sit au-
 rum immensum, securus quoni-
 am nullus sit qui redarguat. nam
 omnino conuenit, quenq̃ bene
 facere sibi conscium, et quisq̃ sibi
 locuples testis faciat omnia quæ
 pariant ei laudem ab alijs: maxi-
 me metuens Deum, quem nemo
 malus latet. Quòd si fiducarius
 nihil dolo malo faciendo perdi-
 derit, adeat septem iudices, & iu-
 ret Deū

νύτω ἔρ θεόν, ὅτι μηδὲρ ἀπέλοιτο
 πρὸς τὴν βούλησιν αὐτοῦ, ἔκ κηκίαν,
 οὐδὲ χηρσαμένη τινὶ μέρει αὐτῆ. ἔ
 οὕτως ἀπέιτω ἀνεπαίτια τῷ. χη
 σάμεν τῷ δὲ καὶ ἐλαχίσω μέρει τῶ
 πεπισθυμένων, τύχη ἀρλίσεως, κα
 τε γινώσκω ἀφιδῶναι λοιπὰ πάντα
 ἀέλαβον, ὁμοίως δὲ τῷ πῶδε πρῶτα κα
 ταθικῶν, καὶ πρὸς ἀρσερήσῃ μηδὲρ
 τῶν ὀργαζομένων πρὸς τοῖς σώμασι
 αὐτῶν, μεμνήσθω ὅτι μισθὸν ἀνδρῶς
 πρήντος οὐκ ἀρσερήσιον, εἰδότες
 ὡς ὁ θεὸς εἶη παρεσχηκῶς αὐτῷ ἔδω
 ἀντι γῆς καὶ τῶν ἄλλων κτήματων.
 ἀλλὰ μηδὲρ ἀναβαμείσθω τὴν ἀπὸ
 διοσιν, ἀλλ' αὐθι μερὸν ἐκτίειν. ὡς ἔ
 θεὸς ἔβηλομένη, ὕσερῆν ἔρ εἰργασ
 μένον τῆ χηρσεως ἐξ ὧν πεπόνθηε.
 πᾶν δας μὴ κολάζειν ἔσθ' ἀδικίας
 πατέρων, ἀλλὰ δὲ τὴν ἐκείνων αὐ
 τῶν ἀρετῶν, μάλλον ἀξιουῶ οἴκτον,
 ὅπ

POLITIA.

ret Deū, nihil perditum esse sua
 uoluntate, & uitio, neq; se usum
 esse ulla parte eius: atq; ita abeat
 innocens. Quòd si usus uel mini
 ma parte creditorum, fortè per
 diderit, damnet̃ ad reddendum
 reliqua omnia, quæ accepit. Simi
 liter ut est in depositis, si quis reti
 nuerit mercedem eorum, qui o
 perantur suis corporibus, memi
 nerit mercedem hominis paupe
 ris non esse retinendam: scientes,
 Deum præbuisse ei eam pro ter
 ra, et alijs possessionibus. sed nihil
 differat solutionē, quin eodem
 die soluat: quippe cum Deus no
 lit fraudare operarium utilitate
 laboris insumpti. Nati ne punian
 tur propter culpā patrū, sed pro
 pter suam ipsorum uirtutem ma
 gis digni habeant̃ misericordia,
 quòd

*De merce
 de operari
 orum.*

*Nati parē
 tum ne lu
 ant, aut
 contrā.*

M O S I S

ὅτι γίνονται μοχθηρῶν πατοδῶν, ἢ
 μίσους, φώτας ἐκ φαύλων. οὐδέ
 μὴν πατέρας λογισίον ἁμαρτίαν
 ἕδω, τῶν νέων ὑπὲρ πέντων αὐτοῖς
 πολλὰ πρὸ τῶν ἡμετέρων διδα-
 σκαλίαν, ἐπὶ φανία τοῖς διδάσκει
 οὔται. γὰρ ἄλλος ἐκτρέπεσθαι, καὶ φού-
 γειν σύνοδον τῶν μετ' αὐτῶν.
 ἀφροσύνας αὐτοῖς ἢ ἄρξην, καὶ
 ἔρκαρπὸν ἢ παιδοποιίας, ὅρ ὁ
 θεὸς παρῆσεν τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ
 αὐξήσει τοῖς γένους ἡμῶν. ἐλαύνειν
 δὲ οὕτως ὡς ὑπὲρ σφαγῆ τέκνων,
 καὶ πρὸ τούτων ἀκρλιώτας ἢ ἐ-
 κείνων αὐτῶν αἴτιον. διήλον γὰρ, ὡς
 ἢ ψυχῆς τεθλησμένης αὐτοῖς,
 μετεκομίσαντο πρὸς εἶδον καὶ ἢ
 σῶμα. ὁμείως δὲ καὶ παῦν τὸ νο-
 μιζόμενον τῶν τῶν ὄρωσι. μὴ
 ἐξῆναι δὲ ποῖον ἐκτομίας, μήτε
 ἀνθρώπους, μήτε τῶν ἄλλων ζώων.
 αὐτῆ

POLITIA.

quòd nati sint improbis parentibus, quàm odio quòd sati uitiosis. Ne patribus quidem impu-
tandum est peccatum filiorum, cum adolescentes permittāt sibi multa præter nostram doctrinā, fastidio discendi. Spadones ab-
horreantur, et congressio eorum *De castra-
tis.* fugiatur, quibus crepta sit uirilitas, et fructus generationis, quē Deus tribuit hominibus ad incrementum generis nostri: & abigantur, tanquam qui peremerint liberos, & ante eos sustulerint id quod fuisset causa eorum. Perspicuum est enim, eos, cum animus sit effoeminatus eis, mutatos esse in idem etiam corpore. Itidem etiam quicquid putatur mōstrum aspicientibus. Ne liceat castrare neq; homines, neq; alia animalia.

Et hæc

αὐτῆ μὲν ἔρ' ἔσω ὑμῖν εἰρωπὴν διὰ
 ταῖς τῶ νόμων ἢ τῶ πολιτεί
 αν, καὶ ὁ θεὸς σύμφωνος πρὸς ἔξεται ἔρ
 κόσμον αὐτῆ ἀσασίαςον. μηδὲ
 εἰς χρόνον γνῶντο, ὅς κενίσει τὶ τού
 τωμ, ἢ μεταβάλλοι πρὸς ἔξων
 τῶμ. ἐπεὶ δὲ ἀνάγκη ἔ ἀνθρώπι
 νομ ἔμπεσῆν εἰς παραχὰς καὶ κιν
 δύνους, ἢ ἀβουλήτους, ἢ κατὰ πρὸ
 αἴρεσιμ, φέρε καὶ στρατάξωμ βρα
 χία καὶ πρὸς τούτωμ, ὡς αὐ πρὸ
 εἰδότης ἄ χρὴ ποιῆμ, ἐν τῆ χερίᾳ
 εὐπορεῖτε τῶ σωτηριῶμ, καὶ μὴ
 τότε ὑπὸ χητοῦντος ἄ δέι ποιῆμ,
 παραπίσθητε τῆς κερτοῖς ἀπαρα
 σκδίαςοι, ἀλλὰ νέμεσθε ἀπέλε
 μομ γλῶ, ἢ ὁ θεὸς ἔδωκε ὑμῖν κα
 ταφρονουσιμ τένωμ, καὶ ἡσκημέ
 νοις ψυχὰς πρὸς ἀρετήμ, κεντη
 μένοι αὐτῶ μῦτε ἀλλοτριῶμ στρα
 τούσαντων εἰς αὐτῆμ ὑπὸ κακώσει,
 μήτε

POLITIA.

Et hæc quidem sit uobis pacifica
 compositio legum reipublicæ, et
 Deus propitius præstabit orna-
 mentū eius seditionis uacuum.
 Nullum autem tempus sit, quod
 innouet aliquid horum, et mutet
 in contrarium. Sed quoniam ne-
 cesse est hominum genus incide-
 re etiam in turbas, & pericula,
 uel inuitò, uel sua sponte, age or-
 dinemus præterea pauca etiam
 de his, ut præuidentes quæ faci-
 enda sint, cum opus erit habeatis
 salutaria: neq; tunc requirentes
 quæ oporteat facere, incidatis
 in tempora imparati: sed fruami-
 ni sine bello terra, quam Deus de-
 dit uobis, cōtemnentib. labores,
 et habentib. exercitatos animos
 ad uirtutē, adepti •am sine perni-
 ciosis incursionibus externorū,

M O S I S

μήτε εἰσεύσασθε ἐμφυλίαν ἢ ἀταξίαν
 ἐμᾶς. ὑφ' ἧς πρᾶττοντες τὰναντία
 παρὰ τοῖς ἑαυτῶν, ἀρλεῖτε τὰ νομι-
 ῶδητα ἐκείνοις. καὶ δευτεροῦντες χεῖ-
 ροὶ νόμοις, ὅς ὁ θεὸς πρᾶδιδώσει δο-
 κίμας ἀγαθὰς. ὅτι δὲ ἀνεργον προ-
 λεμὸν γῆν, ἢ νῦν ὑφ' ὑμῶν, ἢ ὕστε-
 ρον ^ἢ παίδων ὑμετέρων, παχθεῖν
 ὑπὸ ἰσχυρῶν τῶν θεῶν. μέλλοντας δὲ πολε-
 μεῖν πρὸς βίαν, τίμπηρ καὶ κύρηνας
 πρὸς αὐτοὺς πολεμίας ἐκείνας. πρὸ γὰρ
 τῶν ὀπλων καλὸν εἶναι χεῖρα λό-
 γοις πρὸς αὐτοὺς, δηλοῦντας ὅτι ἔ-
 χοντες καὶ στρατὸν πολλὸν, καὶ ἵππους,
 καὶ ὄπλα, καὶ πρὸ τούτων εὐμενῶν τῶν
 θεῶν, καὶ σύμμαχον, ὅμως ἀξιούτε
 μὴ ἀναγκάζεσθαι πολεμεῖν αὐτοῖς,
 μηδὲ ἀφαιρῆμεν τὰ ἐκείνων προση-
 λαμβάνειν κέρδιον ἀβέλτηρον αὐ-
 τοῖς. καὶ πειθομένων ἡμῶν, καλῶς ἔχον-
 τας φυλάττεσθε τὴν εἰρήνην, φρο-
 νοῦντας

P O L I T I A .

& sine seditione ciuili exagitante
 uos: per quam si facietis contra-
 ria patribus uestris, perdetis in-
 stituta illorum. & pergatis utile-
 gibus, quas Deus tradit, compro-
 batus bonas: utq; res bellica que-
 euncq; acciderit aut nunc uestro
 æuo, aut postea apud natos ue-
 stros, fiat extorris à Deo. Gesturi *Leges belli.*
 autem bellum ui, mittite etiam
 præcones ad hostes uoluntarios,
 nam ante arma, decet uti uerbis
 ad eos, declarando, cum habeatis
 & exercitū magnum, & equos,
 & arma, & ante hæc Deum pro-
 pitium, & auxiliarem, tamen nol-
 le cogi bellum gerere cum eis, ne
 que auferentes facultates illorū,
 comparare lucrum inuisum uo-
 bis. Ac si quidem obtemperaue-
 rint, decet uos seruare pacem, co-
 gitantes

νοῦντας ἐφ' ἑαυτοῖς, ὡς διαφέ-
 ρουσιμ ἰσχυί. εἰ δ' ἐθέλοιεν ἀδικ-
 κείμ, ἀγάγετε στρατὸν ἐπ' αὐ-
 τοῦ, χρωμένοι αὐτοκράθει μὲν τῷ
 στρατηγῷ τῷ θεῷ. ὑποστρατηγῶν
 δὲ χειροποιήσαντες ἕνα ἕν πρού-
 χουτα ἀρετῆ, πολυαρχία γὰρ πρὸς
 τῷ ἐμποδίου εἶναι τις ἔχουσιμ
 πρῶτον π ὀξείως, καὶ πῖφι κέ-
 βλαπτεῖμ τοῦ χρωμένους. στρατὸν
 δὲ ἄγειμ καβαγὸν ἐκ πάντων δια-
 φερόντων ἕωμῃ τῶν σωμάτων,
 καὶ εὐτολμία ψυχῆς. ἢ δὲ δειλὸν
 ἀποκρίναντας, μὴ ὠφελήσει τοῦ
 πολεμίου στρατὸν εἰς φυγὴν πα-
 ρὰ τῷ ἔργον. τοῦ δὲ δειμαμένους
 νεωσὶ οἰκίας, οὐπω χεῖρον
 ἀπολαύσεως ἠναύσει αὐτῶν, καὶ
 φυτάσαντας, οὐπω δὲ μετοχῆς
 κέρας καρπῶν, ἴδερ κατὰ χώ-
 ραν, καὶ τοῦ μνησθόμενους, καὶ

νεωσὶ

gitantes apud uos, illos pollere
 uiribus. Sin autem uoluerint læ-
 dere, ducite exercitum in eos, u-
 tentes summo quidem impera-
 tore Deo: duce autem secunda-
 rum partiū, creato uno prestan-
 ti uirtute, nam multorum impoten-
 tatus, præterquã quod est impe-
 dimento, necesse habentibus fa-
 cere aliquid celeriter, etiam solet
 obesse utentibus. Exercitus au-
 tem ducatur purus ex omnibus
 excellētibus robore corporum,
 & audentia animi, timidis reie-
 ctis, ne profint hostibus, uersi in
 fugam in opere. Quiq; ædificaue-
 rint recens domos, quibus non-
 dum est annuum tempus fructi-
 onis earum: et qui conseruerint,
 necdum perceperint fructus, si-
 nantur domi: nec non sponsa, &

νεωσὶ γεγαμηκότες, μὴ πρόβω βύ-
 τωμ φειδόμενοι τῷ ζῆν, καὶ τη-
 ρουῦντες ἑαυτοῦ εἰς τὴν ἀπλάυ-
 σιν τούτων, ἐβελθησκήσωσι πρὸς
 τὰς γυναῖκας. στρατοπεδουσά-
 μνοι δὲ, προνοεῖτε μήτε ἐργαζή-
 σθε τῆν δουλοχρεσόντων. πολιορ-
 κουῦντας δὲ, καὶ ἀπρρομηγύους ξύ-
 λων εἰς ποίησιν μηχανημάτων,
 μὴ κείρειν τὴν γῆν, κόπροντας
 δένδρα ἢ μόδα· ἀλλὰ φείδεσθαι,
 λογίζομενός ταῦτα γενομένα ἐπὶ
 ὠφελείᾳ τῆν ἀνθρώπων· καὶ φω-
 κῆς αὐτῶν εὐπορήσαντα δικαιολογή-
 σκεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ὡς πάχοι καὶ
 κῶς παρὰ δίκην, ἔδωκεν γενομένα
 αἰτία τῷ πολέμῳ· καὶ μετοικήσαν-
 τα αὐτῶν, καὶ μεταβαίντα πρὸς ἄλλην
 γῆν, εἰ δυνάμεις ἦν αὐτοῖς. κρατή-
 σαντες δὲ τῆ μάχης, κτείνετε τοῦ
 ἀντιπαξομενός. τοῦ δὲ ἄλλου σω-
 ζετε

POLITIA.

qui nuper duxerint uxores, ne desiderio horum parcentes uitæ, & seruantes seipſos ad fruitionem eorum, ultro ignaui ſint propter uxores. Cum autem poſueritis caſtra, prouidete nequid faciatis improbius. atq; obſidentes, & carentes lignis ad confectionem machinarum, ne attondere terram, ſecantes arbores urbanas: ſed parcite, cogitantes hæc natas eſſe ad utilitatem hominum: & ſi uocem habeant, dicturas eſſe cauſam contra uos, ſeſe malo affici immerito, ut quæ non fuerint cauſa belli, etiamq; fuerint migraturæ, & tranſituræ in aliam terram, ſi poteſtas eſſet eis. Cum ſuperaueritis autem prælio, interficite eos qui ſteterint cõtra uos in acie: ceteros conſer

ρετε πρὸς τὸ τελῆν φόρους ὑ-
 μῖν, πλὴν τοῦ ἔθνους χαναναί-
 ου. τούτους γὰρ χεῖλαι ἀφανί-
 σαι πανομί. φυλάσσετε δὲ μά-
 λισά ἐν ταῖς μάχαις, ὥστε μή-
 τε γυναικα χεῖραι σκονῆ ἀν-
 δρική, μήτε ἀνδρα σολῆ γυναι-
 κείω. μωσῆς μὲν ἐν κατέλιπε βί-
 αίνδε πριτείαν. ἐπὶ δὲ πᾶσι δίδω-
 σινόμεν γεγραμμένον τριαρακο-
 σῶ ἔπει πρότορον, πρὸς ὧν λέξομεν
 ἔτορα γραφή. ταῖς δ' ἐξῆς ἡμέ-
 ραις (συνεχῶς γὰρ ἐξεκκλησίασθη)
 δίδωσι αὐτοῖς εὐλογίας ἢ κατὰ
 ρας, ὡς σὺ μὴ ρησομένους κατὰ
 σὺ νόμους, ἀλλὰ πᾶσθησομένους τὰ
 διωρισμένα ἐπ' αὐτοῖς. ἔπειτα
 ἀπέγνω αὐτοῖς ποιήσιμ ἐξάμετρον, ἢ
 καταλείπειν ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἱε-
 ρῶ, πρόξῆσιμ ἔχουσα τῷ ἰσομέ-
 νω, καὶ ἢ πάντα γέρον, καὶ
 γίνε

uate ad tributa pendenda uobis,
 præter gentem Cananæam, hos
 enim oportet delere ad interne-
 cionem. Cauete autem maxime
 in prælijs, ne uel foemina utatur
 ornatu uirili, uel uir stola mulie-
 bri. Moyses igitur reliquit huius-
 modi institutionem reipublicæ.
 Propterea tradidit leges scriptas
 quadragesimo anno antè, de qui-
 bus dicemus in alio libro. Se-
 quentibus autem diebus (assi-
 due enim concionabatur) tra-
 dit eis faustas preces & im-
 preces in non uicturos ex
 legibus, sed facturos contra in-
 stituta in eis. Deinde recitauit *Mosis car-*
 eis carmen hexametrum, quod *men.*
 reliquit in libro sacro, continens
 prædictionem futurorū, secun-
 dum quod omnia facta sunt, &
 fiunt,

γίνεται, μηδὲ ἐκείνου διημερευτή-
 τος ἢ ἀληθείας. παραδίδωσι
 ἐν ταῦτα τὰ βιβλία τοῖς ἰσραηλῶσι, ἕ-
 τὴν κιβωτὴν. εἰς ἣν καὶ κατέθετο δέ
 καὶ λόγους, γεγραμμένους ἐν δυ-
 σὶ πλαξί, καὶ τὴν σκυλιῶν. παρή-
 κησέ τε τῷ λαῷ κρατήσαντι ἢ
 γῆς, καὶ ἰσραηλῶσι, μὴ λαβῆμι λί-
 θου ἢ ὕβρεως ἀμαλκίτην· ἀλλὰ
 κρατούσαντας ἐπ' αὐτοῦ ἀπολα-
 βῆμι πτωσίαν, ὡς ἐποίησαν καὶ
 κως τυγχάνοντας ἀπὸ ἢ ἰρήμον.
 ἐξελόντας δὲ τὴν γῆν χαναανῶ-
 αν, καὶ διαφθείραντας πᾶσαν τὴν
 πληθύν ἐν αὐτῇ, καθὰ πρόκει, ἀνα-
 σῆσαι τὴν ἔρημον τετραμμί-
 νον πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα, ἕως
 ἕως ἢ πόλεως σικίμων, μεταξύ δυ-
 οῖν ὄροισι, τὰ μὲν γαιεζίου κειμένου
 ἐκ δεξιῶν, τὰ δὲ ἐκ λαίω γιβάλου
 προσαγορευόμενα. μετὰ εἶπεν ὁ
 κύριος

P O L I T I A .

fiunt, neq; ille quicquam aberravit à ueritate. Igitur tradit hos libros sacerdotibus, & arcam, in ^{Arca} qua etiam reposuit decem dicta, scripta in duabus tabulis, & tabernaculum: admonuitq; populum, ut cum deuicissent terram, & confedissent, non mandarent obliuioni iniuriã Amalecitarum: sed expeditione facta in eos, caperent pœnas maleficiorũ, quibus illi eos affecerant, cum essent in deserto. Cumq; obtinuissent terram Cananæam, & corrupissent omnem multitudinem eius, ut decet, extruerent aram uersam ad solem oriẽtem, non procul ab urbe Sicimorum, inter duos montes, Gariseo posito ad dextram, ad leuam autem Gibalo nuncupato: statuerentq; in duobus

τοῖν δνοῖν ὄροῖν τῶν στρατιῶν ἀ-
 ναστῶναι καθ' ἐξ φυλᾶς, καὶ (ὡς
 αὐτοῖς λούιτας τὴν καὶ σὺ ιδρύας,
 καὶ πρῶτα μὲν σὺ γηνομένους ὑπὸ
 τῷ γαίρει εὐχεσθαι τὰ κάλλιστα
 τοῖς ἀποουδαζουσι, μήτε πᾶσι
 βαρύνουσιν πᾶσι τῶν θρησκείαν τοῦ
 θεοῦ, καὶ τῶν φυλακῶν τῶν νόμων,
 ὡς μουσῆς εἶπε, τὰς δὲ ἐτόρας
 εὐφημῆν. καὶ τούτων πάλιν εὐ-
 χουμένων, ἐπαυῆν τὰς προφητε-
 νας, ἔπειτα καὶ ταῦτα πᾶσι κα-
 τάρας, τοῖς πᾶσι βαρύνουσιν ἑπο-
 φανούσας ἀκρίλας ὑπὸ κυρώσει τῶν
 λεγομένων. ἀνέγραφε δὲ τὰς εὐ-
 λογίας, καὶ τὰς κατὰρας αὐτῶν,
 ὡς τῶν μαθητῶν αὐτῶν μηδέπο-
 τε ὑπὸ τοῦ χρόνου ἐκλείπειν. ἄς
 δὲ τελευτῶν ἐνέγραφε καὶ τῶν βα-
 μῶν καθ' ἐξ ἐτορῶν πλῆθυσιν, ἢ καὶ
 φησὶ τὸ λαὸν σάντα θύσαι τε, ἢ ὅλο-
 καυτῶ

POLITIA.

duobus montibus exercitum diuisum in senas tribus, & omneis leuitas & sacerdotes. Ac primū qui essent in Garisin, precarentur faustissima eis qui studiosi essent religionis Dei, & custodiae legum, neq; reiecissent ea quæ Moyses dixisset. Alteræ autem bene ominarent, & his rursus precantibus laudarent priores. Deinde itidem imprecarentur diras contra facturis, succinentes alteræ alteris ad sanctionem dicendorum. Descripsit autem faustas preces, & imprecationes earum, ut disciplina earum nullo unquã tempore intermitteretur, quas sanè moriens inscripsit etiã aræ in utroq; latere, ubi etiã denunciât populo ut stans sacrificet, & faciat solidum sacrificium,

Deprecationes.

MOSIS

καντιῶσαι, καὶ μετ' ἐκείνῳ τῷ
 ἠμόβῳ, οὐκ ἐπνευγκῆν ἐτόβῳ
 ἰδρῆῳ. οὐ γὰρ εἶναι νόμιμον.
 μωυσῆς τὲ οὐρ δῖεταξε ταῦτα,
 καὶ ᾗ ἔθνη ἑβραίων διατελεῖ πρι
 οὔ ἀκόλουθα γύρις. τῆ δ' ὕσε
 ραία σιωπαγαγῶν ᾗ λαὸν (ὡν γυ
 ναξίν ἅμα καὶ τέκνοις εἰς ἐκκλη
 σίαν, ὡς καὶ τὰ ἀνδραποδια πα
 ρεῖναι, ὡς καὶ αὐτῶν πρὶνθεοῦ φυ
 λακῶν τῶν νόμων, καὶ γινομένων
 ἀκρεβῆς λογισὰς ᾗ διανοίας τῶ
 θεοῦ, μηδὲν χαλεγομένων εἰς αὐ
 τῶν, μήτε συγγενεία, μήτε εἶνον
 τας φόβῳ, καδὰπαξ μήτε ἔπο
 λαμβανόντας ἄλλῳ αἰτίαν κνε
 ωτόβῳ ᾗ φυλακῆς τῶν νόμων.
 ἄλλ' αὐτε πρὶ τῶν ἐξ αἱματῶ, αὐ
 τε πρὶς αὐτῶν συγγῆν ἢ κατὰ
 λύφῳ τῷ πολιτείαν κατ' αὐτῶν, ἄ
 μύφῳ αὐτοῖς ἢ κοινῇ ἢ κατ' ἰδίαν. Ὁ
 κρατή

P O L I T I A.

cium, & post illam diem non li-
 bet alia sacra: non enim esse lici-
 tum. Igitur & Moyses instituit
 hæc, et gens Hebræorum perguit
 facere consentanea his. Postridie
 autem conuocato populo unà
 cum mulieribus & p̄ruulis ad
 concionem, ut etiam mācipia a-
 dessent, adiurauit eos ut haberēt
 curam legū, neq̄ transgrederen-
 tur eas, diligentes æstimatores
 mentis Dei, nihil indulgētes con-
 tra eas neq̄ consanguinitati, neq̄
 cedentes timori: breuiter, neque
 existimātes aliam causam poten-
 tiorem esse conseruatione legū.
 Quin, seu quis ex consanguini-
 tate, seu ciuitas conaretur con-
 fundere & dissoluere institutio-
 nem reipublicę eorū, ulciscerent̄
 eas & publice & priuatim. Ac si
 quidem

*seruanda
 leges.*

κρατήσαντας ἢ ἀνασπᾶρξέσθαι αὐτῶν
 θεμελίωσιν, καὶ μηδὲ καταλιπέειν
 τὴν ἰδιότητα τῶν ἀκρονοηθέντων, εἰ
 δὴ αὐτῶν εἰς ἀσθενείαν λαβείντων
 πτωχείαν, δεικνύουσι αὐτῶν τὰ
 μὴ γίνεσθαι κατὰ βύβλησιν ἰδίων, καὶ
 τὴν μὲν πληθύνουσαν, ἐδιδασκα
 δεῖ αὐτοῦ, ὡς αὐτῶν αἰθυσία γήϊον
 μάλλον κεχαρισμένην τοῦ θεοῦ, καὶ
 ὅπως αὐτῶν κρατύνονται ἐξίον, χεῖ
 ρονοικημείωσις λίθοις, ὡς καὶ
 πρότορον διεδήλωσεν, ἰησοῦς δὲ
 προσφύτουσε ἐπιπρόντων μωνσῆ
 ως ἡ ὁ μωνσῆς ἀναλογιζόμενος
 πάνθ' ὅσα ποιήσεις ἡμῶν ἐν σωτη
 ρίᾳ τοῦ λαοῦ, ὅτε πλεῖστοι, καὶ
 κατ' εἰρηλίωσιν σωτηθεῖς νόμους, ἢ
 συμπορίζωσιν τὸν κόσμον ἐν πολι
 τείᾳ, προέπειν ὡς τὸ θεῖον δηλώ
 σειν αὐτῶν, ὅτι ἀγαθὰ ἔχοντες τὴν
 θεοσεβείαν αὐτῶν, πειραθίζονται καὶ
 κωμ,

P O L I T I A .

quidem superassent eos, excinderent funditus, neque relinquerent uel uestigium desperatorum, si fieri posset. quod si nequirent sumere poenas, hoc ostenderent, hæc non facta esse de uoluntate sua. Et multitudo quidem iurauit. Docuit autem eos, quomodo sacrificia fierent acceptiora Deo, & quomodo militantes egrederentur, utentes iudicio lapidibus, ut etiam prius declarauit. Iosua quoque uaticinatus est adhuc præsentem Moysen. & Moyses expendens omnia quæcunque fecisset pro salute populi, tum in bellis, tum in pace, dum composuit leges, et suppeditauit rectam institutionem reipublicæ, prædixit, nomen declarasse sibi, eos omnia sua religione experturos esse ma
h la, ita

*Prædicit
defectiones*

κώρ, ὡς τῶν γλιῶ αὐθῆς πληρωθῆναι.
 ὄπλων πολεμίων, καὶ πόλεις κατα-
 σκαφῆναι, καὶ τὴν νεὴν καταπυρρῶσαι,
 καὶ καταπραΰναι τὰς δουλείων ἀν-
 δράσιμ οὐδὲν ἄλλο οἰκτρῶν λητομενῶν
 ὑπὸ τῶν συμφορῶν αὐτῶν. αὐτῶν
 δὲ πάσχοντες ταῦτα [¶] μηδενὶ χει-
 σίμῳ μετανοήσῃ. ὁ μὲν οὖν θεὸς ὁ κτί-
 στας ὑμᾶς, ἀποδώσει πλείους ὑμε-
 τῶν πλείους τῆ, καὶ ἔρῃ ναὸν ἴσοσθαι
 δὲ τῶν ἀρβολῆν ῥύτων οὐχ ἄπαξ,
 ἀλλὰ πολλάκις. παρερμήσας δὲ
 ἔρῃ ἰησοῦν ἔξαγαγῆν στρατῶν ὑπὸ
 σῶν χαναναίων, ὡς τῶν θεοῦ σω-
 θῆντων, οἷς ἄρ ὑπὸ χειρῶν σου, καὶ
 ἐπὶ δουλειῶν σου πᾶσαν τῶν πλη-
 θῆν φησὶ, ἐπεὶ ἄπειμι πρὸς σῶν
 προγόνους ἡμετέρους, καὶ θεὸς
 ὡσεὶ μοι τῶνδε τῶν ἡμῶν ἔρῃ ἄ-
 φήξεως πρὸς ἐμείνους, ὁμολογῶ
 μὲν ἔχειν χάριν αὐτῶν, ἐπὶ ζῶν, καὶ
 παρῶν

la, ita ut & terra eis repleretur
 hostibus, & oppida complana-
 rentur, et templum incēderetur.
 & ipsi uenditi seruirent homini-
 bus nullam misericordiā captu-
 ris ex calamitatibus eorū: eosq̄
 patientes hæc, frustra esse pœni-
 tentiam acturos. Deus tamen,
 qui creauit uos, reddet ouibus
 uestris & urbes, & templum. Fo-
 re autem amissionē eorum non
 semel, sed sēpe. Tum cohortatus
 Josuam ad educendum exercitū
 in Cananæos, utpote Deo adiu-
 uante omnes conatus eius, & be-
 ne ominatus uniuersæ multitudi-
 ni, inquit: Postquam discedo ad
 maiores nostros, & Deus defini-
 uit mihi hunc diem discessus ad
 illos, confiteor me habere ei gra-
 tiam adhuc uiuens, & præsens
 h 2 apud uos,

παρὼν ὑμῖν προνοίας τε τί ἔσθ' ὑ-
 μῶν, ἢ ἐποίησατο οὐ μόνον ἔσθ' ἄ-
 παλαγῆς τῆν ἡμετέρων κακῶν,
 ἀλλὰ καὶ δωρεᾶς τῆν κρείττωνων, ὅτι τε
 σωτηγώνισατό μοι πονοῦντι, καὶ λαμ-
 βάνοντι ὑπὲρ νοῦ πᾶσα φροντίδα
 τῆν μεταβολῆς ὑμῶν ὑπὲρ βίλπορ,
 καὶ πρῆχον αὐτῶν εὐμενῆ ἡμῖν ἐν ἄ-
 πασι μαλλοῦ δὲ αὐτῶν ἢ ὁ καὶ δι-
 δούς τῆν ἀφήγησιρ αὐτῶν, καὶ χα-
 ειρόμενθα τὰ τέλη, χρώμενος μοι
 ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ'
 λησον εὐδρυετέμ τῶν ὑμέτερον
 λαόν. αὐτῶν ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ'
 ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ'
 λογῆσαι τὴν δύναμιρ τοῦ θεοῦ, ὅ-
 μελήσει ὑμῶν καὶ πρὸς τὸ μέλ-
 λον, αὐτός τε ἀφιδούς καὶ κα-
 ταλείπων ὑμῖν εἰς μνήμην τῶν
 τῶν ἀμοιβῶν ἐφειλομένην, πρὸ
 σῆκειρ ὑμῖν τὸ σίβειρ τε καὶ πμᾶρ
 τοῦτορ,

POLITIA.

apud uos, tū pro cura uestri, quā
 gessit non solum pro depulsione
 uestrorum malorum, sed etiam
 donatione bonorum: tum quod
 opitulatus est mihi laboranti, &
 suscipienti in mente ubiq; curam
 mutationis uestrū. in melius:
 & præstitit se propitium nobis
 in omnibus: uel potius ipse erat
 qui & dabat ingressum eorum,
 & largiebatur exitus, utens me
 duce substituto, & ministro be-
 neficiorū, quibus uoluit afficere
 uestrum populum. pro quibus
 existimaui cōueniens esse, ut de-
 cedens prius collaudē potētiam
 Dei, qui curā geret uestri etiam
 in futurum, & ipse reddens & re-
 linquens uobis in memoria hanc
 gratiam debitam, uidelicet uobis
 conuenire, uenerari et honorare

M O S I S

τῶτον, καὶ πᾶρ σὺ νόμους, ὧρ
 τε παρῆαχκε, καὶ ἔπι πῆξει, μί-
 νωρ εὐμενης, δῶρημα κᾶλῖσον
 φυλαπῆρ. ὡς μὲν καὶ αἴθρω-
 πῶ νομοθέτης δεινὸς ἰχθρὸς, τῶν
 νόμων αὐτῶ ὑβριζομῆν, καὶ
 ματῶ κερμῆν. μη πειραθεί-
 κτε δὲ θεοῦ χαλεπαίνοντῶ ὑ-
 πὲρ ἀκελουμῆν νόμων, οὐς αὐ-
 ῖς γηνήσας ἰδῶκεν ὑμῖν. μω-
 σέως δὲ φήσαντῶ ταῦτα πρὸς
 τελευτῶν τῶ βίου, καὶ προφη-
 τήσαντῶ τὰ καὶ γηνόμῆνα
 κᾶση τῶν φυλῶν μετ' εἰλογί-
 ας, ἢ πλῆθῶ προύπεσον εἰς διά-
 κῆνα, ὡς καὶ τὰς γυναικας σερνο-
 τυπυμῆνας ἐμφανισῆν ἢ πάθος ἐπ'
 αὐτῶ τεθνηξομῆν. οἱ παῖδες δὲ
 ἐβλιωοῦντῶ ἐπὶ μᾶλλον, ὡς ἀδελ-
 φῆσδοροι κρατῆρ ἀλύπης, ἰδῆλῶν
 ἐπισημῶν τ' ἀρετ' ἔ μεγαλοθυ-
 γίας

POLITIA.

eum, & in precio habere leges,
 tum quas tradidit, tum quas ad-
 huc tradet, manens propitius,
 munus pulcherrimū asseruatu.
 Nam etiam homo legislator est
 grauis hostis, dum leges ei legun-
 tur, & temere iacent. Nolite au-
 tem experiri Deum succēsentem
 ob neglectas leges, quas ipse con-
 ditor dedit uobis. Moyses quidē
 locuto hæc ad exitum uitæ, et ua-
 ticino etiam futura unicuiq; tri-
 buū cum faustis ominibus, mul-
 tudo prorumpit in lachrymas,
 ita ut etiam mulieres tundentes
 pectora, ostenderent dolorem
 ob eum moriturū. Pueri quoq;
 plorantes etiā magis, ut imbecilli
 ores ad comprimendam ægritu-
 dinem, declarabant se intelligere
 uirtutem & magnitudinem rerū

*Populi fle-
 tus ob in-
 stantem
 Moysis inte-
 ritum.*

M O S I S

γίας αὐτοῖ, πρὸ αὐτῶν τῶν ἡλικί-
 αρ. ἢρ δὲ ἄμιλλα φησὶ λύπης, τοῖς
 νέοις καὶ προβεβηκόσιν κατ' ἐπίνοι-
 αρ. οἱ μὲν γὰρ εἰδότες, οἷον κηδεμό-
 νου σείροντο, ἀπεθρήνουρ ποῦ τοῦ
 μέλλοντος. τοῖς δὲ ἢρ ἢ πρὸς
 ποῦ βύτου, καὶ ὅτι σινίβαινην ἀφ-
 λείπειας αὐτοῖ, φησὶ ἀρεφὶ αὐτοῖ μὴ
 πω καλῶς γεγυμένοις. τεκμαίρε-
 το δὲ ἀρτις τῶν ἐπὶ βολῶν φησὶ οἰ-
 μογῆς, καὶ τὸ ὄδυρμαρ τοῦ πλήθους
 ἐκ τῶ συμβαίνου τῶ νομοθέτη. καὶ
 γὰρ πεπρωμένος ἀπαντι τῶ χρόνω
 μηδὲρ κατηφῆρ ὑπὸ μελλούση τε-
 λούτη, ὡς πάσχωρ αὐτὸ καὶ βού-
 λησιν θεοῦ, καὶ νόμορ φύσεως, ἐπι-
 κήθη διακρῦσαι ὑπὸ τοῖς πρᾶπτο-
 μένοις ἐπὶ τοῖ λαοῦ. προσδομέ-
 νωρ δὲ ἐπίβην οὐ ἐμελλῶν ἀφανισθῆ-
 σεσθαι, πάντες εἶποντο διεδακρυ-
 μένοι. καὶ μωυσῆς ἐκέλευε εἶπαι ᾧ πρὸς
 ἔω μέ

gestarum eius, præter etatē. Erat autem certamen doloris & iuuenibus et grādibus ex animi sensu. Hi enim scientes quali præfecto priuarentur, plorabant de futuro. Illis autem luctus erat et de eodem, & quod accidebat destitui ab eo, uirtute eius nondum bene gustata. Licet autem conijcere magnitudinē fletus, & querimoniarum multitudinis, ex eo quod accidit legislatori. Etenim cum confidisset per omnem uitam se nihil commotum iri ex futuro interitu, ut qui pateretur id ex uoluntate Dei, & legum naturæ, coactus est flere ab eis quæ fiebant à populo. Proficiscētibus autem inde eò ubi erat decessurus, omnes sequebantur lachrymabundi. Et Moyses iubebat re

h s motos

ἔγω μὲν εἰμ ἡρεμοῦντας, καὶ τασειῶμ
 τῆ χειρὶ σου δ' ἔγγιον πᾶν ἀλάλει λό-
 γοις, μὴ τριεῖμ αὐτῷ ἀπαλαυγῆμ
 διακριωτῆρ ἐπομγῆς. οἱ ἕ καὶ κρῖνον
 τὸς τούτ' αὐτῷ χαρίζεσθαι, ἔ ἐφῆι
 ναὶ αὐτῷ κατὰ βύλησιμ ἀπελθεῖμ,
 κατέχουσι αὐτοῦ διακρύνοντες ἐν
 ἀλλήλοισι. μόνη δ' ἡ γερουσία, προ-
 ὑπεμψον αὐτῶν, καὶ ἀρχιερεὺς ἔλε-
 ἀζαρθ, καὶ ὁ στρατηγὸς ἰησοῦς.
 ὡς δὲ ἐγγύθω ἡπὶ τῷ ὄρει καλου-
 μένω ἀβαρεῖ (τούτο δ' ὑψηλὸν κεί-
 ται ἀντικρὺς ἱερικοῦντθ, παρὲν
 χωρ τοῖς ἐπ' αὐτοῦ κατοπίδουσι ἀρί-
 στηρ τῶν χανααναίων καὶ πλείστηρ)
 γλῶσφι πέπεμπε τῶν γερουσίμ, αὐτα-
 ρομῆου δὲ καὶ τὸν ἑλιαζάρου,
 καὶ ἰησοῦν, καὶ ἐπὶ προσομιθου-
 τθ αὐτοῖς, ἀφανίζετα κατὰ
 τινος φάραγγθ. νίφους ἀφινίδιου
 σαύτθ ἑσθ' αὐτοῦ. γέγραφε δὲ
 ἐν τοῖς

P O L I T I A .

motos manere quietos, innuens
 manu: propiores autem hortaba
 tur uerbis, ne facerent sibi deces
 sum lachrymabilē sequentes. Et
 illi statuentes hoc ei concedēdū
 esse, ut eū sinerent suo arbitratu
 discedere sua uia, cohibēt seipso
 collachrymātes inter se. Solus au
 tē senatus deduxit eū, et pontifex
 Eleazarus, & imperator Iosua.
 Ut autem peruenit in montem
 uocatum Abari (is autem excel
 sus positus est è regione Hieri
 chūtis, prebēs eis qui sunt in eo,
 despiciendam optimam terram
 Cananæorum, & amplissimam)
 dimisit senatum. Salutando autē
 Eleazarum, & Iosuam, & adhuc
 colloquendo cum eis, euanuit in
 quadam specu, cū ^{Mosis de} nubes repēte ^{cessus.}
 stetit super eo. Scripsit tamen
 in sa

ἐν ταῖς ἰδραῖς βίβλοις αὐτῶν τε
 θνεῶτα, δείσας μὴ τολμήσωσιν
 εἰπεῖν αὐτῶν ἀναχωρῆσαι πρὸς
 τὸ θεῖον, δι' ὑπερβολὴν φησὶ ἀρε-
 τῆς πολλὴ αὐτῶν. ἐβίωσε δὲ ἔτη
 πάντα χρόνον εἴκοσι καὶ ἑκα-
 τὸν ἑτάωρ, ἑμὲ τρίτον μῆρας ἤρ-
 ξε, λείποντι ἐνὶ μιλίῳ. ἐτελεύ-
 τησε δὲ τῷ ὑστάτῳ μιλίῳ τοῦ ἔτους
 καλουμένου ὑπὸ μὲν μακεδόνων
 δύσρου, ὑφ' ἡμῶν δὲ ἀδάρου, να-
 μιλία. ὑπερβαλὼν τε σωίσει ἀν-
 θρώπους σοῦ πώποτε, καὶ χρησά-
 μενος ἄριστα τοῖς νοηθείσιμ' κεχα-
 ρισμένην τε εἰπεῖν, καὶ ὁμιλῆ-
 σαι πλήθεισιμ. τάτε ἄλλα, καὶ αὐ-
 τοκράτωρ τῶν παθῶν, ὡς μηδέ σο
 κῆρ τί βύτωρ γνῆναι τῆ ψυχῆ
 αὐτοῦ, καὶ γινώσκει μόνον τίω
 προσηγοῖαμ αὐτῶν, μᾶλλον ἐκ
 το βλέπει αὐτὰ πᾶσι ἄλλοις,
 ἢ πᾶσι

P O L I T I A .

in sacris libris se mortuum esse,
 ueritus ne auderent dicere se di-
 scessisse ad Deum propter ma-
 gnitudinem uirtutis eius. Vixit
 autem omnino tempus uiginti
 & centum annorum: quorū ter-
 tiam partem, tenuit principatū,
 excepto uno mense. Deceffit au-
 tem ultimo mense anni, qui uoca-
 tur à Macedonibus dystrus, à no-
 bis autem adar, noua luna: supe-
 rauitq; ingenio homines qui un-
 quam fuerūt, & usus est optime
 cogitatis, fuitq; uenustus in di-
 cendo, & orationibus habenden-
 dis ad multitudinem. ceterum e-
 tiam imperans affectionibus, ita
 ut ne quidem uideret ulla earum
 inesse animo eius, utq; cognosce-
 ret solum nomen earum magis
 ex eo quod uideret eas in alijs,
 quàm

ἢ πῶς αὐτῷ καὶ στρατηγὸς μὲν ἐν ὀλί-
γοις. προφήτης δὲ, οἷος ὅτι ἄλλος, ὡς
θ' ὅτι ἀμφιγέσαιτο, δουκὲν ἀκροῦ αὐ-
αὐτῷ τῷ θεῷ λέγοντος. ὁ λαὸς ἢ ἐν πνε-
θεὶ αὐτῷ ἐφ' ἡ μόραις τριάκοντα. οὐκ
ἄλλη ἢ λύπη τοσαύτη ἢ μέγεθος κα-
τέαχεν ἰβερίας, ὅση τότε μωυσείως ἀ-
ποθανόντος. ἐπρόθυμ δ' αὐτῷ, ὅτι μόνου
οἱ ὡφραθῆναι αὐτῷ, ἀλλὰ ἢ οἱ ἐντυ-
χαίνοντες τοῖς νόμοις αὐτῷ ἐποιούτω
ἀφύηρ τὴν ὑπὸ ζήτησιν, λογιζόμενοι ἐκ
τῶν ἰσχυρῶν πρὸς τὸ ἀρετῆ αὐτῷ. ἢ τὸ
ἢ τέλος ἢ μωυσιῶν τοῖς ἰσχυ-
δεδηλώσω ἡμῖν.

Τ Ε Λ Ο Σ .

E R R A T A .

Fol. b pag. 8. vers. 7. τὰ καθ' ἡμᾶς 16. 21.
ἔξουσι c 4. 6. πρόθυμοι τοῦ θεοῦ d 6. 1. ἀνθρώ-
πους δ' ἀφικμένους ἀλλαχόθεν, ἀξιοῦντες 10. 2.
ἀπαρχαῖς e 4. 4. συνοικούσας τοῖς ἐγγύτα 6.
22. εἶναι γὰρ σ 20. χωρεῖν f 2. 17. μὴ αὐτίκα
εἴρεθ. g 4. 6. χροστῆσαντες σ 17. οἱ οὐπω
14. 11. νόμων, μήτε παραβῆναι τούτους, γινε.

P O L I T I A.

quàm ex seipso. Et imperator
quidem inter primos:uates aut̃
qualis haud alius, ita ut quicquid
eloqueret̃ putaretur audiri ipse
Deus loquēs. Populus igitur lu-
xit eū per dies triginta, nec alius
dolor tātus magnitudīne tenuit
Hebr̃eos, quantus tunc Moysē
mortuo. Desiderabant aut̃ eum
non solū experti eum, sed etiam
qui legebāt leges eius capiebant
magnum desiderīū, conñcientes
ex eis excellentiam uirtutis eius.
Et exitus quidē Moysis talis de-
claratus sit nobis.

F I N I S.

E R R A T A.

Fol. a. pag. 9. uers. 19. lege, quoniam prohib.
c 1. 20. ignorationem 3. 15. liberatis e 7. 21.
tunc adeat 15. 10. egeant f 1. 14. suffodien-
do 3. 18. auertere g 9. 21. sponfos 7. 10.
attondete 9. 9. Præterea

1479033

OCN 49053788